

Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста
давање услуги во воздухопловната навигација

Shoqëri aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e veprimtarisë dhënie të
shërbimeve të navigacionit ajror

Акционерско друштво во државна сопственост за вршење
на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација
Shoqëria aksionare në pronësi shtetërore për kryerjen e
veprimtarisë së dhënies së shërbimeve në navigacionin Ajror
M-NAV АД - M-NAV SHA
Бр.-Nr. 0501-2023/4
14 - 12 2023 год.-viti
СКОПЈЕ - ШКУП

M-NAV А.Д. СКОПЈЕ

**Програма за давање на
услуги на воздухопловна
навигација за 2024 година**

Декември 2023 година

"Босфор" Бр.7, Мралино, Илинден
Република Северна Македонија
Тел: +389 2 3148100 Факс: +389 2 3148239
E-mail: info@mnavigation.mk

"Bosfor" Nr.7, Mralino, Ilinden
Republika e Maqedonisë së Veriut
Tel: +389 2 3148100 Fax: +389 2 3148239
E-mail: info@mnavigation.mk

ИДЕНТИФИКАЦИЈА НА ДОКУМЕНТОТ

Опис на документот: Програма за давање на услуги на воздухопловна навигација на М-НАВ А.Д. Скопје за 2024 година во која се дефинирани визијата, мисијата, стратешките и оперативни цели на друштвото за 2024 година, регионалната соработка и развојните проекти на друштвото, потоа стратешките цели и активности на Секторот за воздухопловна навигација, Секторот за воздухопловна техника и Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции за 2024 година.

Наслов

М-НАВ А.Д. СКОПЈЕ
ПРОГРАМА ЗА ДАВАЊЕ НА УСЛУГИ НА ВОЗДУХОПЛОВНА НАВИГАЦИЈА
ЗА 2024 ГОДИНА

Референтен број: MNB-610-201-03	Издание број: 1.0
	Дата: 12/12/2023

Извадок:

“Давателот на услуги за воздухопловна навигација во Република Северна Македонија М-НАВ А.Д. Скопје целокупната своја активност ја насочува кон безбедно, сигурно, редовно и ефикасно давање на услуги на воздухопловна навигација притоа обезбедувајќи ги услугите на потребното ниво на безбедност и сигурност согласно домашните и меѓународните стандарди....”

Клучни зборови:

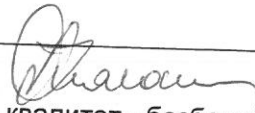

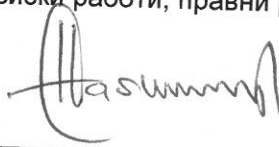
Стратешки цели, оперативни цели, обем на сообраќај, контрола на летање, воздухопловна навигација, безбедносни стандарди, воздухопловна техника

Статус на документот:	Работна верзија	☐	Класификација:	Интерен документ	☐
	Конечна верзија	☒		Јавен документ	☒
	Објавено издание	☐		Доверлив	☐

Локација:	Скопје
-----------	--------

ПРИФАКАЊЕ НА ДОКУМЕНТОТ

Во следната табела се наведени авторите и лицата кои го изготвиле/одобриле овој документ.

Функција	Име, презиме и потпис	Дата
Изработил	Gjergj Rexhepi Советник во Одделение за планирање, развој и меѓународно задолжување 	
Проверил	Филип Трандафиловски Раководител на Одделение за планирање, развој и меѓународно задолжување 	14.12.2023
Проверил аспект - квалитет	Леонора Шаља Шеф на Отсек за квалитет - безбедност во Одделение за интегрирани менаџмент системи 	
Одобриле	Fahrudin Hamidi Претседател на Управен одбор и Извршен Директор за воздухопловна навигација Љубе Стаменковски Член на Управен одбор и Извршен Директор за воздухопловна техника d-r Hasim Deari Член на Управен одбор и Извршен Директор за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции 	

СОДРЖИНА

1. ВОВЕД	5
1.1 Организација на националниот воздухопловен сектор.....	5
1.2 Членување во меѓународни организации	7
1.3 М-НАВ А.Д. Скопје - Давател на услуги на воздухопловна навигација	8
1.4 Мисија.....	11
1.5 Визија	12
1.6 Стратешки цели.....	12
1.7 Оперативни цели	12
1.8 Вредности	12
1.9 Финансирање	13
1.10 Безбедност	13
1.11 LSSIP документ	13
1.12 Регионална соработка	14
1.13 Подобрување на структурата на воздушниот простор.....	15
2. СЕКТОР ЗА ВОЗДУХОПЛОВНА НАВИГАЦИЈА	16
2.1 Стратешки цели на СВН	16
2.2 Активности за реализирање на поставените цели на СВН	17
3. СЕКТОР ЗА ВОЗДУХОПЛОВНА ТЕХНИКА.....	29
3.1 Стратешки цели на СВТ.....	29
3.2 Активности за реализирање на поставените цели на СВТ	29
4. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ, ПРАВНИ РАБОТИ, РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИИ ...	69
4.1 Цели на Секторот за ФРПРРИ.....	69
5. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ИНТЕГРИРАНИ МЕНАЏМЕНТ СИСТЕМИ	79
6. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА	84
7. КЛУЧНИ ИНДИКАТОРИ НА ИЗВЕДБА.....	86

1. ВОВЕД

Важноста на воздушниот транспорт за економскиот раст и просперитет на Република Северна Македонија станува сè поголема. Подобрувањата во воздушниот транспорт воопшто, но и подобрувањата во делот на услугите за воздухопловна навигација како еден од неговите најважни сегменти, ќе овозможат раст на индустријата и проширување на меѓународната трговија, а луѓето ќе можат полесно да патуваат во и од државата.

Покрај тоа, модерниот и безбедниот воздухопловен систем ќе помогне Република Северна Македонија да ги достигне своите цели за интеграција во Европската унија преку искористување на самиот систем, како и ефектите од позитивниот раст кои можат да произлезат од зголемениот воздушен транспорт.

Преку развојот на системот на воздухопловна навигација на Република Северна Македонија би се постигнала и една од најважните стратешки цели, а тоа е интеграцијата во системот на Заедничко европско небо (Single European Sky) и се разбира, хармонизирање со европската легислатива и стандардите на релевантните европски и меѓународни воздухопловни организации.

Давателот на услуги за воздухопловна навигација во Република Северна Македонија М-НАВ А.Д. Скопје целокупната своја активност ја насочува кон безбедно, сигурно, редовно и ефикасно давање на услуги на воздухопловна навигација притоа обезбедувајќи ги услугите на потребното ниво на безбедност и сигурност согласно домашните и меѓународните стандарди, заложувајќи се за обезбедување на трошковно ефикасен – cost efficient сервис и континуирано намалување на трошоците на услугите, имплементација на најкратките можни воздушни патишта водејќи грижа за заштита на животната средина итн.

1.1 Организација на националниот воздухопловен сектор

Моменталната организација на националниот воздухопловен сектор ја има следната институционална структура:

- **Министерство за транспорт и врски (МТВ)** - надлежно за работите од областа на воздухопловството и тоа:
 - ја подготвува националната стратегија за развој на воздухопловството како оперативен документ;
 - ја реализира политиката на Владата на Република Северна Македонија во областа на воздухопловството;
 - ја спроведува политиката на Владата на Република Северна Македонија при доделување на концесии од областа на воздухопловството;
 - предлага закони од областа на воздухопловството и подготвува и донесува подзаконски акти кои се предвидени со овој закон;
 - подготвува и донесува подзаконски акти со кои се пропишуваат мерките, начинот и условите за спроведување на ЕУ и меѓународните стандарди, препорачани практики и нормативи од областа на спроведувањето на инспекцискиот надзор во воздухопловството;
 - спроведува постапка за привремено ставање на концесија под привремена принудна управа (секвестар);
 - врши други работи утврдени со прописите од областа на воздухопловството.
- **Агенција за цивилно воздухопловство (АЦВ)** - независно регулаторно тело со јавни овластувања утврдени со закон. Агенцијата во својата работа и при донесување на одлуките во рамките на своите овластувања е целосно политички, финансиски и функционално независна од друг државен орган, друго јавно правно лице или трговско друштво што врши дејност од областа на воздухопловството и е непристрасна кон нив.

Агенцијата ги има следниве надлежности:

- Врши работи од својот делокруг во согласност со прописите од областа на воздухопловството, како и врз основа на Националната стратегија за развој на воздухопловството и меѓународните договори од областа на воздухопловството, ратификувани од Република Северна Македонија со цел за безбедно и редовно одвивање на цивилното воздухопловство;
- Врши надзор над примената на прописите од областа на воздухопловството;
- Учествува во подготовка на предлог на закони од областа на воздухопловството;
- Подготвува и донесува подзаконски акти од областа на воздухопловството кои се предвидени со Закон за воздухопловство како и подзаконски акти со кои се пропишува спроведувањето на ЕУ и меѓународните стандарди, препорачани практики и нормативи од областа на воздухопловството, кои не се во надлежност на Владата на Република Северна Македонија и Министерството за транспорт и врски согласно со Закон за воздухопловство;
- Спроведува постапка за пристап на давателите на услуги на аеродром на пазарот на услуги на аеродром на трети лица;
- Одобрува изземања, исклучоци и отстапувања од примената на прифатените меѓународни стандарди и препорачани практики кога е тоа предвидено со нив;
- Одобрува Зборник на воздухопловни информации;
- Води постапка и донесува управни акти за издавање, продолжување, обновување, ограничување, промена, суспендирање, повлекување и/или пренос на дозволи, овластувања, уверенија, одобренија, согласности и други управни акти утврдени со Законот за воздухопловство и прописите донесени врз основа на Законот за воздухопловство, како и евиденција на истите;
- Врши регистрација на воздухоплови, аеродроми, леталишта и евиденција на терени;
- Предлага мерки за развој и примена на нови технологии во воздухопловството;
- Организира и координира активности поврзани со потрага и спасување на воздухоплови;
- Врши заштита на правата на патници како и обезбедување на правата на лица со инвалидитет и лицата со намалена подвижност;
- Издава одобренија за летање и дезигнации за домашни авиопревозници;
- Изготвува и/или препорачува литература од областа на воздухопловството и упатства за субјектите на воздухопловната индустрија; и
- Врши други работи утврдени со прописите од областа на воздухопловството.

По исклучок одредени активности од надлежност на Агенцијата ги врши EASA кога тоа е определено со Законот за воздухопловство, прописите донесени врз основа на Законот за воздухопловство и/или Регулатива (ЕУ) бр.2018/1139 на Европскиот парламент и на Советот од 04.07.2018 за заеднички правила во областа на цивилно воздухопловство и за основање на Агенција на Европската Унија за безбедност на воздухопловството со која е укината со Регулативата 216/2008 на Европската унија за заеднички правила во областа на цивилното воздухопловство и воспоставување на EASA, која е преземена со Анекс 1 од Мултилатералната спогодба за основање на Европска заедничка воздухопловна област ("Службен весник на Република Македонија" бр.27/2007 и 98/2009).

- **Давател на услуги на воздухопловна навигација - М-НАВ А.Д. Скопје** - акционерско друштво во државна сопственост е дезигниран и сертифициран да дава услуги на воздухопловна навигација врз ексклузивна основа во

македонскиот воздушен простор, при што обезбедувањето на своите услуги ги врши согласно меѓународните воздухопловни стандарди и прописи.

- **ТАВ Македонија ДООЕЛ** - управува и оперира со аеродромите во државата. ТАВ ги обезбедува интегралните аеродромски операции на двата аеродроми, вклучувајќи опслуга на земја, услуги за патници, паркинзи за автомобили, храна и пијалоци, и терминални административни услуги.
- **Комитет за истрага на воздухопловни несреќи и сериозни инциденти** - формиран со Одлука бр.41-806/1 од 03.04.2012 на Владата на Република Македонија („Службен весник на РМ“ бр.49/12 и 73/18) како независно истражно тело со својство на правно лице кое ги истражува несреќите во кои учествувале цивилни воздухоплови или падобрани.
- **Цивилно воен комитет** - формиран со решение на Владата на Република Македонија бр. 51-3557/1 на 30.07.2011, изменето и дополнето со Решение за изменување и дополнување на Решението за формирање на цивилно-воен комитет бр.41-6919/1 од 25.09.2012 и Решение за изменување на Решението за формирање на цивилно-воен комитет бр. 44-1408/1 од 25.04.2017 со цел извршување на работи поврзани со управување и флексибилно користење на воздушниот простор.

1.2 Членување во меѓународни организации

Република Северна Македонија е членка на следниве меѓународни организации, што им налага на АЦВ и М-НАВ А.Д. - Скопје работење според меѓународни стандарди и препорачани практики и исполнување на специфични обврски поврзани со сите аспекти на работењето.

- Меѓународна организација за цивилно воздухопловство (ИКАО)
Од 09.01.1993, Република Северна Македонија е членка на специјализирана агенција на Обединетите Нации, основана во 1944 година, чија цел е да поттикнува соработка помеѓу нациите за да може меѓународното цивилно воздухопловство да се развива на безбеден, сигурен, редовен и ефикасен начин, а меѓународниот воздушен сообраќај да се воспоставува врз основа на принципот на еднаквост и рамноправност на сите субјекти учесници во воздушниот сообраќај.
- Европска конференција за цивилно воздухопловство (ЕСАС)
Од 03.07.1997, Република Северна Македонија е членка на меѓувладината организација основана во 1955 година за унапредување на континуирираниот развој на безбеден, ефикасен и одржлив систем на воздушниот сообраќај во Европа.
- Европска организација за безбедност на воздухопловната навигација (EUROCONTROL)
Од 01.11.1998, Република Северна Македонија е членка на основана во 1960 година, чија мисија е да ги усогласи и интегрира услугите за воздухопловна навигација во Европа, со цел да создаде изедначен систем за управување со воздушниот сообраќај за цивилните и воените корисници, да постигне сигурен, безбеден, уреден, експедитивен и економичен проток на сообраќај низ цела Европа, притоа сведувајќи го на најниско ниво влијанието врз околината.
- Европска агенција за воздухопловна безбедност (EASA)
На 03.12.2008 Република Северна Македонија стана полноправна членка на Европските заеднички воздухопловни власти (ЈАА), придружно работно тело на Европската конференција за цивилно воздухопловство (ЕСАС), основано во 1970 година со цел да донесуваат, развиваат и спроведуваат заеднички

унифицирани процедури, барања и стандарди во областа на сигурноста на воздушната пловидба. На 30.06.2009, со престанокот на постоење на ЈАА, нејзините функции ги наследи Европската агенција за воздухопловна безбедност (European Aviation Safety Agency). Мисијата на оваа Агенција е да обезбедува техничко-стручна помош за Европската Комисија со подготвување прописи за воздухопловна безбедност во најразлични сфери, техничка помош за склучување заеднички меѓународни спогодби и др.

- Европска заедничка воздухопловна област (ЕЗВО)

Закон за ратификација на Мултилатералната спогодба меѓу Европската заедница и нејзините земји членки, Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Бугарија, Република Хрватска, Република Северна Македонија, Република Исланд, Република Црна Гора, Кралството Норвешка, Романија, Република Србија и Мисијата на Обединетите Нации за привремена администрација на Косово за основање на Европска Заедничка Воздухопловна Област, ратификувана и објавена во „Службен весник на РМ“ бр.27/2007 и 98/2009, а во сила од 01.12.2017, со која е создадена ЕЗВО за заеднички пристап на пазарите за воздушен сообраќај на Договорните страни и на слобода на основање, со еднакви услови на конкуренција и почитување на истите правила - вклучувајќи ги и областите на безбедноста, обезбедувањето, организацијата на воздушниот сообраќај, социјалното усогласување и животната средина, а преку примена на правилата на мултилатерална основа во рамките на ЕЗВО.

- Danube FAB

Во 2015 година Република Северна Македонија се стекна со статус на набљудувач во Danube FAB, што беше и официјално потврдено на состанокот на Управувачкиот Совет на Danube FAB во октомври 2015 година во Софија.

- BLUEMED FAB

Во 2020 година Министерството за транспорт и врски на Република Северна Македонија во име на Владата на Република Северна Македонија склучи Меморандум за соработка со останатите држави членки на функционалниот блок на воздушен простор BLUEMED FAB.

- NATO (North Atlantic Treaty Organisation)

Република Северна Македонија на 27.03.2020 стана полноправна членка на НАТО Алијансата.

1.3 М-НАВ А.Д. Скопје - Давател на услуги на воздухопловна навигација

Согласно член 60 од Законот за воздухопловство („Службен весник на Република Македонија“ бр.14/06, 24/07, 103/08, 67/10, 24/12, 80/12, 155/12, 42/14, 97/15, 152/15, 27/16, 31/16 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.220/19), за вршење на услуги на воздухопловна навигација Владата на Република Северна Македонија основа акционерско друштво со еден акционер, државата - давател на услуги на воздухопловна навигација, согласно со Законот за трговските друштва. Начинот на основање, дејностите и начинот на управување се регулирани со актот за основање и статутот на друштвото.

Владата на Република Македонија на седницата одржана на ден 16.10.2008 година донела Одлука за отпочнување на постапка за основање на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловна навигација бр. 19-4602/1.

Согласно Тековна состојба издадена од страна на Централниот регистар, датум на основање на Друштвото М-НАВ АД Скопје е 04.11.2008 година.

На 10 март 2010 година Друштвото М-НАВ АД Скопје се стекнало со Уверение за оспособеност за давање на услуги на воздухопловна навигација МК-01/2010ANSP, со важност од две години, издадено од страна на Агенцијата за цивилно воздухопловство, која по проверка на исполнување на потребните услови истото редовно го обновува. Важечкото уверение за оспособеност за давање на услуги на воздухопловна навигација број МК01-2022/ANSP е издадено во март 2022 година.

Со Одлука за изменување на Статутот на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давател на услуги на воздухопловната навигација („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.70/19) и Одлука за изменување и дополнување на Статутот на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр.24/20) е изменет називот на друштвото, согласно што Акционерското друштво работи и учествува во правниот промет под фирма: Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје. Скратен назив на фирмата е: „М-НАВ“ А.Д. – Скопје. Називот на Друштвото се пишува и на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо и гласи: „Shoqëria Aksionare në Pronësi Shtetërore për Kryerjen e Veprimtarisë së Dhënies së Shërbimeve në Navigacionin Ajror M-NAV SHA Shkup. Скратениот назив на фирмата на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните и неговото писмо гласи: M-NAV SHA Shkup. Во правниот промет со странство називот на Друштвото е “M-NAV” Air Navigation Service Provider of the Republic of North Macedonia, GOJSC.

Согласно член 8 од Статутот на Акционерско друштво во државна сопственост за вршење на дејноста давање услуги во воздухопловната навигација М-НАВ АД Скопје (“Службен весник на Република Северна Македонија” бр. 31/20 - Пречистен текст) основната главнина на Друштвото изнесува 1.552.034.000,00 денари или 25.226.275,71 евра поделени на 1.552.034 обични акции со номинална вредност од 1.000,00 денари за една акција.

Согласно Статутот на „М-НАВ“ А.Д. – Скопје управувањето со Друштвото е организирано според двостепен систем. Друштвото има Управен одбор и Надзорен одбор. Управниот одбор е составен од три члена. Надзорниот одбор, ги избира членовите на Управниот одбор со мнозинство гласови од вкупниот број гласови. Со одлуката за избор на членови на Управниот одбор, еден од членовите на управниот одбор се именува за Претседател на Управниот одбор. Еден од членовите на Управниот одбор ја води, организира и е одговорен за давање на услуги во воздухопловната навигација и носи назив, извршен директор за воздухопловната навигација. Членот се избира од редовите на вработените и мора да има стручни знаења, способности и искуство во организирање и водење на дејноста на Друштвото, да поседува валидна дозвола на надзорен контролор на летање и најмалку 6 годишно работно искуство како надзорен контролор на летање. Еден од членовите на Управниот одбор ја води, организира и е одговорен за техничките средства во воздухопловната навигација и носи назив, извршен директор за воздухопловна техника. Членот се избира од редовите на вработените и мора да има стручни знаења, способности и искуство од

организирање и водење на дејноста на Друштвото, да поседува валидна дозвола на воздухопловно-технички персонал и најмалку 6 годишно работно искуство како воздухопловно – технички персонал. Еден од членовите на Управниот одбор ги води и врши финансиските работи, правните работи, развој и инвестиции и е одговорен за финансиското работење, правното работење, развој и инвестиции и носи назив, извршен директор за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции. Членот мора да има стручни знаења, способности и искуство во организирање и водење на дејноста на Друштвото и најмалку 6 годишно работно искуство во соодветна дејност. Членовите на Управниот одбор се избираат за време од 4 години со право на реизбор. Членот на Управниот одбор не може да биде избран за член на управен одбор односно за извршен член на одбор на директори на други акционерски друштва со седиште во Република Северна Македонија.

Претседател и членови на Управниот одбор на „М-НАВ“ А.Д. – Скопје се:

- Fahrudin Hamidi избран со Одлука на Надзорниот одбор на М-НАВ АД Скопје од 30.10.2020 година, кој ја води, организира и е одговорен за давање на услуги во воздухопловна навигација и носи назив - Извршен директор за воздухопловна навигација. Именуваниот, воедно е и Претседател на Управниот одбор;
- Љубе Стаменковски избран со Одлука на Надзорниот одбор на М-НАВ А.Д. Скопје од 08.06.2023 година, кој ја води, организира работата и е одговорен за техничките средства во воздухопловната навигација и носи назив - Извршен директор за воздухопловна техника; и
- Nasim Deari избран со Одлука на Надзорниот одбор на „М-НАВ“ А.Д. - Скопје од 13.03.2023 година кој ги води и врши финансиските работи, правните работи, развој и инвестиции и е одговорен за финансиското работење, правното работење, развој и инвестиции и носи назив, Извршен директор за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции.

Предмет на работењето на давателот на услугите на воздухопловна навигација

Предмет на работење на Друштвото се следните дејности:

1. Давање на услуги на воздухопловната навигација (ANS – Air Navigation Services) како приоритетна дејност на Друштвото, која опфаќа:
 - 1.1. ATM услуги (Air Traffic Management) и тоа:
 - 1.1.1. ATC услуги (ATS-Air Traffic Services):
 - контрола на летање (ATC - Air Traffic Control), која се дава на воздухопловите преку издавање на одобренја и инструкции на надлежната контрола на летање за да се овозможи безбеден, редовен и брз проток на воздушниот сообраќај;
 - информирање во лет (FIS - Flight Information Service), која се дава преку издавање на информации значајни за безбедно одвивање на воздушниот сообраќај; и
 - тревожење (ALRT - Alerting Service) која се дава за воздухоплов кој има потреба од потрага и спасување преку известување и координирање на надлежните субјекти.
 - 1.1.2. Регулмирање на протокот на воздушен сообраќај (ATFM - Air Traffic Flow Management), која се дава за да се овозможи максимално

искористување на капацитетот на контролата на летање и обемот на сообраќајот;

- 1.1.3. Организација на воздушниот простор (ASM - Air Space Management), која се дава за да се обезбеди максимално и флексибилно искористување на воздушниот простор за сите корисници; и
- 1.1.4. Мрежни функции (Network functions) се услуги кои се даваат со цел обезбедување на детални аранжмани за донесување на заеднички одлуки помеѓу земјите членки, давателите на услуги на воздухопловна навигација и функцијата за управување со мрежата.
- 1.2. Услуги на воздухопловно информирање (AIS - Aeronautical Information Service), кои опфаќаат: собирање, обработка и дистрибуција на воздухопловните информации, итни известувања, воздухопловен информативен циркулар, воздухопловни карти и постапки и процедури за летање;
- 1.3. Метеролошките услуги кои опфаќаат собирање, обработка и дистрибуција на метеролошки информации, метеролошка прогноза, метеролошки известувања и метеролошки предупредувања; и
- 1.4. Поставување, одржување, контрола и мониторирање на техничките средства, уредите и опремата, за давање на услуги на воздухопловна навигација што подразбира превентивно и корективно одржување, приспособување, калибрирање, мониторирање, надгледување, управување, поставување и воведување во работа, како и развој и измена на процедури и упатства за работа и одржување на оперативните технички средства во состојба која овозможува безбеден и уреден воздушен сообраќај (CNS Services).
2. Водење на евиденција, собирање, обработка и проследување на податоци кои се користат за наплата на надоместоци од услугите на воздухопловна навигација.
3. Изготвување и редовно ажурирање на Зборникот на воздухопловни информации.
4. Обука на АНС персонал.

Давателот на услуги на воздухопловна навигација се финансира од:

- Делот од надоместокот остварен по основ на давање на услуги на воздухопловна навигација чија висина се утврдува со трошковник на давателот на услуги на воздухопловна навигација на начин пропишан согласно со членот 56 став (4) на Законот за воздухопловство;
- Надоместок за обука на АНС персонал; и
- Даноци, заеми, кредити и друга финансиска и техничка помош.

1.4 Мисија

Да се обезбеди високо ниво на услуги и континуирано да се подобруваат безбедноста, редовноста и ефикасноста на протоколот на воздушниот сообраќај со оптимална употреба на расположливите човечки и технички ресурси и со минимум трошоци да се обезбеди висок квалитет на услуги на воздухопловна навигација во рамките на дефинираниот воздушен простор на транспарентен и недискриминирачки начин, водејќи грижа за животната средина.

1.5 Визија

Да се одржува и континуирано подобрува давањето на високо ниво на безбедни, редовни, експедитивни, ефикасни и еколошки ориентирани услуги на корисниците на воздушниот простор и како Давател на услуги на воздухопловна навигација кој функционира во согласност со регулативите на Single European Sky, навремено да се прилагодува со минимални трошоци на новите Европски регулативи. М-НАВ АД Скопје, земајќи ги во предвид сите предизвици, континуирано ќе цели кон обезбедување на одржлива позиција и постигнување на врвни резултати во работата, притоа достигнувајќи ги и промовирајќи ги своите вредности.

1.6 Стратешки цели

- Безбедност, квалитет и обезбедување - Да се достигнат меѓународните и домашните стандарди;
- Капацитет - Да се оптимизира капацитетот на воздушниот простор;
- Трошковна ефикасност- Оптимизирање на трошоците на услугите;
- SES (Single European Sky) - Да се постигне усогласеност со SES регулативите и барањата кои произлегуваат од нив;
- Врвна организациска поставеност - Да се постигне врвна организациска поставеност со цел подобрување во управувањето со човечките ресурси;
- Животна средина - Следење и имплементирање на меѓународни и домашни стандарди за заштита на животната средина.

1.7 Оперативни цели

- Да се одржат високи нивоа на безбедност;
- Да се одржат високи нивоа на сигурност;
- Да се оптимизира искористеноста на расположливиот капацитет, како и да се обезбеди развој на средства и методи за идните побарувања;
- Постојано да се мониторира движењето на побарувачката и соодветно да се прилагодува планирањето на капацитетот;
- Да се постигнат нивоата на униформност и компатибилност на системите;
- Врвна организациона поставеност и квалитет на услуги;
- Да се засили и зацврсти регионалната соработка во насока на превземање на значителна улога во регионот;
- Да се остварат целите на LSSIP планот;
- Да се постигнат нивоата потребни за заштита на околината;
- Да се зголеми трошковната ефективност;
- Да се развие/одржува План за човекови ресурси и организира навремена обука на потребните кадри;
- Да се оптимизира структурата на воздушниот простор со имплементација на Cross Border Free Route Airspace со соседните FIRs.

1.8 Вредности

- Безбедноста како врвен приоритет и давање на услуги со највисок квалитет на корисниците;
- Високо мотивиран професионален персонал, споделувајќи меѓусебна доверба и почит;
- Беспрекорна репутација; дел од препознатлива вредност;
- Посветеност на постојаност и квалитет во работата;

- Континуирано само-унапредување, настојување да се направи најдоброто;
- Континуирана соработка со сите заинтересирани страни;
- Споделување на знаење со цел се искористи во подобрување на работата;
- Одговорно и одржливо управување со организацијата, со разумни средства.

1.9 Финансирање

Согласно Законот за воздухопловство - Давателот на услуги на воздухопловна навигација се финансира од:

- Делот од надоместокот остварен по основ на давање на услуги на воздухопловна навигација чија висина се утврдува со трошковник на давателот на услуги на воздухопловна навигација на начин пропишан согласно со членот 56 став (4) на Законот за воздухопловство;
- Надоместок за обука на ANS персонал; и
- Даноци, заеми, кредити и друга финансиска и техничка помош.

1.10 Безбедност

Безбедноста е врвен приоритет во воздухопловството, кон што се обврзуваат сите земји членки на ICAO со чикашката „Конвенција за цивилно воздухопловство“, а според која треба да обезбедат безбедни услуги на воздушниот сообраќај. Безбедно давање на воздухопловни услуги на воздухопловите е главниот темел во управувањето со воздушниот сообраќај. Континуираното зголемување на воздушниот сообраќај значи дека и при задржување на иста стапка на инциденти, бројот на инциденти би растел, што не е допустливо и М-НАВ ги превзема сите активности утврдениот таргет за инциденти да не се надмине.

Стратегијата на ECAC, SESAR (Single European Sky ATM research), SES регулативите, како и стратешкиот документ на EASA - EPAS (European Plan of Aviation Safety 2022 - 2026) ги поставуваат принципите и целите за подигнување на безбедноста во Европа при давање на воздухопловни услуги и намалување на стапката на воздухопловни инциденти во согласност со поставените таргети. Горенаведените документи се основа за утврдување на стратешките цели на М-НАВ и исполнување на овие обврски.

Република Северна Македонија е вклучена во сите поважни процеси, планови и проекти кои ги предвидува SESAR стратегијата и ги презема и спроведува превземените обврски со самото потпишување на ECAA Спогодбата.

Воспоставениот и во меѓувреме добро развиен целокупен систем за управување со безбедноста и обезбедувањето, како и систем за квалитет на М-НАВ се добра основа за да се продолжи со одржување и подобрување на безбедноста на услугите. Европските регулативи, како и Анекс 19 од ICAO, бараат не само постоење на ваков систем, туку истиот да биде созреан и учинокот да биде мерлив согласно утврдените безбедносни таргети.

Одделението за Безбедност, Квалитет и Обезбедување ќе ги преземе севкупните активности за понатамошно отклонување или ублажување на ризиците, проактивно вклучување во согласност со утврдените процедури и севкупно одржување на системот за менаџирање со безбедност во целиот М-НАВ во согласност со Политиката на безбедност, за квалитет и обезбедување, ширење на поуки како и одржување на ICT сигурноста преку другите поврзани акти.

1.11 LSSIP документ

Со константното зголемување на воздушниот сообраќај во регионот на Европа, од особена важност за сите европски држави, како и за давателите на ANS услуги е пронаоѓањето на решенија со кои ќе се одговори на притисокот во поглед на капацитетот на воздушниот простор, влијанието врз околината, интеграцијата на новите видови на летала, безбедноста, како и зголемувањето на трошоците на

авио-компаниите поради доцнења и зголемена потрошувачка на гориво.

Функционалната рамка која ги опишува и ги спојува сите технолошки решенија, унапредувањето на квалитетот на дадената услуга на корисниците, како и развојот на напредните технологии кои произлегуваат од SESAR програмата е European ATM Master Plan.

European ATM Master Plan Level 3 Implementation Plan, во рамките на ЕУ воздухопловната стратегија и Single European Sky, е главната алатка за планирање на модернизацијата на Европскиот ATM систем. Овој план ги дефинира приоритетите во развојот и примената на новите технологии кои се потребни за остварување на SESAR визијата, а тоа е воспоставување на потполно прилагодлив и отпорен ATM систем, способен за прифаќање на растечкиот воздушен сообраќај на безбеден, сигурен и одржлив начин.

Планот е еволуирачки документ и се ажурира на годишно ниво како би ги рефлектирал промените во глобалното воздухопловно опкружување, преку ефективна меѓусебна соработка на сите чинители во авијацијата и се однесува на промените на краток и среден рок (околу 5 години). Се базира на ATM MP L1 and L2, SESAR Deployment Programme (SDP), Network Strategy Plan (NSP), како и на SES Interoperability Regulations. Од друга страна, истиот претставува основа за LSSIP+ monitoring механизмот.

European ATM Master Plan 2022, исто како и претходната година, ги рефлектира промените настанати со донесувањето на новата SES Регулатива (CP1) во 2021 година, при што главниот фокус е ставен на усогласување и унифицирање на процесот на планирање и мониторирање на спроведување на целите на SESAR, како и инкорпорирање на Airspace Architecture Study Transition Plan.

European ATM Master Plan 2022 содржи 92 цели за имплементација, со дефинирани временски рокови за остварување на истите.

Прогресот во однос на поставените цели за имплементација се следи преку LSSIP (Local Single Sky ImPlementation) документите кои даваат екстензивна, консолидирана и хармонизирана слика на прогресот во планирањето и примената на елементите на European ATM Master Plan и SES Регулативата и се директен одраз на посветеноста на цивилните и воените национални агенции, давателите на услуги на воздухопловна навигација, како и на аеродромските оператори, во имплементацијата на истите. Квалитетот на податоците од LSSIP документите овозможува веќе неколку години истите да бидат единствен извор во изработката на извештајот за имплементација на ICAO Aviation System Block Upgrades (ASBUs), за областа ICAO/EUR, а од оваа година во LSSIP документот инкорпориран е и прашалникот EUR RASP (Regional Aviation Safety Programme) 2022-2024. Прогресот во остварување на целите за имплементација се следи, анализира и рапортира на годишно ниво, од страна на SJU (SESAR Joint Undertaking) врз база на податоците кои секоја земја членка ги доставува во соодветниот LSSIP документ.

1.12 Регионална соработка

Во поглед на регионалната соработка и активностите кои се преземаат во правец на воспоставување на функционални блокови на воздушен простор (FAB), Република Северна Македонија во 2006 година потпиша Меморандум за соработка со Република Албанија. РСМ е членка на ISIS (Implementation of Single European Sky in South East Europe), што е иницијатива за имплементирање на регулативата на Единственото европско небо (SES) во областа на југо-источна Европа, а е под закрила на Европската Комисија.

Во 2015 година, Република Северна Македонија се стекна со статус на набљудувач во Danube FAB, а истото беше и официјално потврдено на состанокот на Управувачкиот Совет на Danube FAB во октомври 2015 година во Софија.

Во 2020 година, Министерството за транспорт и врски, во име на владата на РСМ

потпиша Меморандум за соработка за асоцијативно членство во BLUEMED FAB. На 01.12.2015, М-НАВ се стекна со статус на член во регионалната иницијатива на даватели на услуги во воздухопловна навигација GATE ONE.

За да се постигнат некои од ESSIP целите, а преку истото да дојде и до натамошно засилување на соработката, М-НАВ координира одредени активности со ATS службите на соседните држави. Во таа насока, РСМ перманентно ја промовира и зголемува соработката во регионот преку нејзино активно учество во неколку регионални иницијативи и договори како што се:

- Учество во Balkan Aviation Normalization Meeting и Air Traffic Management Committee работните групи на НАТО;
- Учество во сите релевантни тела и работни групи на Eurocontrol и ICAO;
- Учество во регионалната иницијатива Joint Service Provision Area;
- Договори за размена на радарски податоци со Бугарија, Албанија, Србија, Грција и Унгарија (за потребите на водење на сообраќајот над територијата на Косово);
- Билатерална соработка за координација на полето на Air Traffic Management и Communication Navigation Surveillance со сите соседни земји;
- Договор за соработка и договори за обезбедување на радарски и радиокомуникациски сервис на Hungarocontrol за потребите на обезбедување на услугите за контрола на летање за прелетите над Косово;
- Во тек е постапка за потпишување на договор со Албанија во поглед на делегирање на ATS (бафер зоната на албанскиот воздушен простор во близина на охридскиот аеродром е делегиран на РСМ заради олеснување на терминалните операции на охридскиот аеродром);
- Специјален договор за соработка со NATO-KFOR;
- Учество во својство на набљудувач во работата на Danube FAB и BLUEMED FAB;
- Учество во работата на GATE ONE;
- М-НАВ е полноправен член во CANSO (Civil Air Navigation Service Provider Organisation), кое членство претставува значаен бенефит за М-НАВ, особено во делот на меѓународната соработка;
- Од декември 2021 година М-НАВ се приклучи кон SECSI (South East Common Sky Initiative) FRA.

1.13 Подобрување на структурата на воздушниот простор

Во текот на 2023 година продолжија активностите и преговорите за нормализирање на воздушниот сообраќај во долниот дел на воздушниот простор над Косово со имплементација на нов интерфејс помеѓу Косово и Албанија со што сообраќајот за/од аеродромот во Приштина кој пристигнува/заминува кон дестинации од севернозападна Европа повеќе нема да прелетува преку воздушниот простор на РСМ што ќе доведе до намалување на комплексноста на воздушниот простор и оперативната оптовареност на оперативниот персонал. Оваа активност се очекува да биде формализирана во скоро време.

Значајна активност планирана за 2024, е по донесувањето на Правилникот за користење и управување со воздушниот простор во РСМ, М-НАВ ќе ги преземе сите неопходни чекори за интегрирање на UAS во дел од воздушниот простор кој се користи од страна на mapped воздухоплови. Во текот на 2024 се очекува воспоставување на механизми кои на пред и на тактичко ниво ќе спроведуваат доделување и управување со воздушниот простор во РСМ.

Во делот на надлежност на Терминал Скопје планирано е да се прошират латералните граници и/или вертикалните граници со цел поголема оптимизација на воздушниот простор и ресурсите на М-НАВ.

2. СЕКТОР ЗА ВОЗДУХОПЛОВНА НАВИГАЦИЈА

Секторот за воздухопловна навигација - СВН како основен оперативен сектор во системот за давање на услуги на воздухопловна навигација има основна одговорност да обезбеди компетентно, високо професионално и квалитетно вршење на дејноста, а пред сè да обезбеди безбедно, ефикасно и редовно одвивање на воздушниот сообраќај. Дејноста на СВН е директно поврзана со безбедноста на воздушниот сообраќај и основната задача на СВН е одржување на високо ниво на безбедност во работењето и постојано преземање на мерки за подобрување на безбедноста.

2.1 Стратешки цели на СВН

Како резултат на приоритетната цел на работењето на СВН - безбедноста, интензивно ќе се работи на усовршување на системот за управување на безбедноста и имплементирањето на процедурите и процесите поврзани со безбедноста, кои произлегуваат од усвоените стандарди на релевантните меѓународни и европски воздухопловни организации (ICAO и Eurocontrol).

Во согласност со европскиот тренд на трошковно исплатливо работење, во текот на 2024 година и континуирано понатаму, СВН планира да преземе низа на активности кои ќе овозможат издржано финансиско работење. Стратегијата за реализирање на оваа цел е преку:

- Навремено и аналитичко планирање на работењето;
- Оптимизација на кадрите и расположивите ресурси;
- Обука на нови контролори на летање со цел доекипирање и подмладување на кадарот како резултат на високата просечната старост на активните контролори на летање и задолжителната граница за заминување во пензија од новиот закон за работни односи;
- Континуирана регионална соработка;
- Планирање на инфраструктурата на воздушните патишта во насока на овозможување на најкратки рути и привлекување на поголем обем на сообраќај, во долниот воздушен простор;
- Активно учество во процесот на проширување на FRA концептот со цел поврзување на SECSI FRA (Southeast Europe Common Sky Initiative Free Route Airspace) иницијативата во која M-HAB е вклучен од крајот на 2021 година со соседните FRA иницијативи FRAIT и SEE FRA;
- Подобрување на "environmental saving" сервис, што би се остварило преку дел од веќе споменатите активности за имплементација на пократки воздушни патишта и проширување на FRA со соседните земји и пошироко во регионот. Во оваа насока е и планираната имплементација на PBN на Скопје АПП и TBR и АКЛ Охрид, со што би се намалила потрошувачката на гориво и трошоците на корисниците и би се намалила емисијата на штетните гасови во атмосферата, како и имплементација на нови системи и технологии; и
- Преземање на останати активности кои се дел од долготрајно стратешко планирање.

Пред СВН постојано се наметнува потребата од следење на развојот на технологијата и техниката во доменот на уредите и системите кои претставуваат основа за давањето на услугите на контрола на летање. Согласно развојниот тренд на функциите на системите за контрола на летање диктиран од пан-европските стандарди, во текот на 2024 година ќе се продолжи со процесот за имплементација на новиот ATM систем за контрола на летање во Скопје.

Воспоставувањето на тесна соработка преку редовни состаноци со комерцијалните корисници на услугите за воздухопловна навигација (IATA, IACA, како и со најзастапените авио компании кај нас), претставува основа за континуирано подобрување на квалитетот и безбедноста на услугата на контрола на летање и прилагодување на истата кон тековните потреби на корисниците.

Како влијателен фактор за безбедноста и квалитетот на давањето на услугите на контрола на летање е и постоењето на јасно дефинирани правила на соработка со соседните единици на КЛ, но исто така и со сите домашни цивилни (аеро клубови, земјоделска авијација, параглајдерски друштва и др.) и државни (воени и полициски) корисници на услугите на КЛ. СВН континуирано презема активности на ова поле насочени кон ревизија на постоечките и изготвување на нови договори за соработка, кои претставуваат база за безбедно и квалитетно давање на услугата на контрола на летање.

Продолжување со имплементација на FUA како дел од процесите за поддршка на активностите кои произлегуваат од членството во НАТО.

Во 2024 ќе продолжат активностите поврзани со имплементирање на регулативата 373 која се однесува на управување со воздушниот сообраќај и услуги во воздухопловната навигација (ATM/ANS).

Како дел од активностите кои произлегуваат од барањата на ЕУ и ЕУ регулативите, неопходно е постоење на утврдени програми за обука и сертификација на кадрите, како и програми за континуирано одржување на компетентноста. За таа цел голем дел од активностите на СВН првенствено се насочени кон континуирано подобрување на стручноста, преку следење на напредни обуки и редовно одржување на компетентноста на кадрите на високо ниво. Во таа насока М-НАВ планира да се централизира делот на тренинг центарот до конечно оформување на една самостојна функционална единица која во директна соработка со одделението за човечки ресурси ќе допринесе кон целосно ефикасно управување на човечките ресурси на ниво на М-НАВ. Дел од активностите поврзани со процесот на одржување на компетентност поставуваат потреба од обука на кадрите за која се потребни финансиски средства, кои се планирани и предвидени за 2024 година.

Во текот на 2023 година се работеше на селекцијата на кандидати за контролори на летање за потребите на Одделението АПП и ТВР Скопје кои ќе придонесат за одржување на континуитетот на услугата во иднина, земајќи ја во предвид старосната структура на контролорите на летање во одделението. За 2024 година е планирана селекција и обука на 8 нови кандидати за КЛ, како би се одржал континуитетот и би се овозможило зголемување на капацитетот.

СВН континуирано ќе работи на ревидирање и надополнување на интерните програми за работа, но и за обуки и нивно хармонизирање со усвоената европската легислатива и стандардите на релевантните европски и меѓународни воздухопловни организации, како и со домашната легислатива.

Факт е дека процесот за стекнување на овластување за вршење на работа на контрола на летање бара долготрајна обука, планирање на човечките ресурси, односно обуката на кадри бара навремено и квалитетно планирање. Во овој процес мора да се води сметка за развојот на системот, планираните идни секторизации и бројот на извршители кои тие го наметнуваат, оптимизирање на искористеноста на кадрите, како и неизбежниот процес на пензионирање.

2.2 Активности за реализирање на поставените цели на СВН

Активностите за реализирање на поставените цели на СВН за 2024 година, се претставени табеларно за појасен приказ и презентирани преку цели, подцели, време на реализација и носители на одговорност.

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
1. Намалување на рестрикциите на воздушниот простор во RouteAvailabilityDocuments (RAD) и ENV (Environmet), со цел за овозможување на оптимално користење на воздушниот простор	Јан 2024	Дек 2024	СВН, ОБКЛ/ФМП			Тековно
2. Надолголнување и ажурирање на постоечката верзија на Упатството за давање на услуги во воздушниот сообраќај.	Јан 2024	Дек 2024	СВН, ОБКЛ/ФМП, АПП/ТВР, Охрид АКЛ			Согласно потребите
3. Продолжување со реализација на Акциониот план за унапредување на системот за управување на безбедноста (Action Plan for enhancement of Safety Management System) во соработка со Eurocontrol.	Јан 2023	Дек 2023	СВН, СВТ и Одделение за БОК			Тековно
4. Ажурирање и реализирање на планот за изработка на потребната документација и процедури за континуирано одржување на предвидените услови потребни за одржување на стандардите за сертификација.	Јан 2023	Дек 2023	СВН, СВТ и Одделение за БОК			Тековно
5. Оптимизирање на капацитетите на воздушниот простор на Р.Македонија со цел давање континуирана услуга и минимизирање на регулациите преку спроведување на анализа на критериумите за реално и пофлексибилно дефинирање на секторските капацитети, воведување сценарија и преземање на мерки за најфикасна секторска поделба на воздушниот простор, најисплатлива секторска отвореност и најадекватна распределба на оперативните кадри (контролорите на летање) во зависност од периодот на годината и обемот на сообраќај.	Јан 2024	Дек 2024	СВН, ОБКЛ/ФМП			Тековно

	Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
		Од	До		Од	До	
6.	Измени на организацијата и класификацијата на воздушниот простор на FIR Скопје со цел оптимизација на работа на одделенијата АПП И ТВР, ОБКЛ и АКЛ Охрид	Јан 2024	Дек 2024	СВН			Тековно
7.	Ревизија на LOA помеѓу АКЛ Охрид и ОБКЛ Скопје	Јан 2022	Дек 2024	ОБКЛ/ФМП и АКЛ Охрид			Во процес. Во зависност од усвојување на предлогот за нов воздушен простор на Охрид
8.	Анализа на прогнозите за сообраќај доставени од NM и оптимално планирање на секторските конфигурации со цел оптимизирање на искористеноста на контролорите на летање во работните смени и прилагодување на видот на оперативните смени за зголемена ефикасност во искористувањето на ЧР.	Јан 2024	Дек 2024	СВН, ОБКЛ/ФМП, АПП/ТВР			Тековно
9.	Изработка и ревидирање на SID и STAR процедурите во Охрид согласно барањата и потребите	Јан 2024	Дек 2024	СВН/АИС/АКЛ Охрид			
10.	Активно учество на редовните состаноци на работните групи и тела во EUROCONTROL.	Јан 2024	Дек 2024	СВН			
11.	Учество на поважните состаноци на работните групи и тела на CANSO.	Јан 2024	Дек 2024	СВН			

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
12. Воспоставување на редовни годишни средби со авио компаниите кои се најголеми корисници на услугите на воздухопловна навигација со цел анализа на соработката и идентификување на полињата за подобрување и усогласување со нивните потреби.	Јан 2024	Дек 2024	СВН/ТВР			Тековно
13. Ревизија на постоечките и изготвување на нови договори за соработка помеѓу СВН и останатите домашни, цивилни и државни, корисници на услугите на КП, кои претставуваат база за безбедно и квалитетно давање на услугата на контрола на летање.	Јан 2024	Дек 2024	СВН			Тековно
14. Обука за контролори на летање за стекнување посебно овластување за единица на КП, (LWSK APP/EXC; LWSK TWR/EXC;LWSK ACC/EXC	Јан 2024	Сеп 2024	СВН, ЦО на КП, ПКЛ и ФМП извршители ОБКЛ/ФМП, АПП/ТВР			
15. Аудит од надворешен консултант за QMS	Април 2023	Дек 2023	СВН/СВТ/БОК			
16. Редовни проверки на компетентност за сите КПЛ и ПКЛ од Скопје ОБКЛ/ ФМП, АПП и ТВР и АКЛ Охрид	Јан 2024	Дек 2024	СВН, ЦО на КП, ПКЛ и ФМП извршители ОБКЛ/ФМП, АПП/ТВР и АКЛ Охрид			Согласно UCS на секое одделение соодветно
17. Континуирана обука за КП со Скопје TWR/EXC овластување и Ohrid TWR/APP/EXC овластување	Јан 2024	Јун 2024	СВН, ЦО на КП, ПКЛ и ФМП извршители, АПП/ТВР, АКЛ Охрид			Оваа точка по одлука на УО на М-НАВ се префрлува за 2024 година.

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
18. Активности за реализација на континуирана обука за КЛ со Skorje ACC овластување и Skorje APP овластување (Грант EBRD – SECSI FRA)	Ное 2023	Фев 2024	СВН, ОБКЛ-ФМП ЦО на КЛ, ПКЛ и ФМП, АПП/ТВР			(Грант EBRD – SECSI FRA)
19. Континуирана обука refresh training за Воздухопловен англиски јазик за сите КЛ и ПКЛ, во одд ОБКЛ и ФМП, АПП и ТВР и АКЛ Охрид	Јан 2024	Дек 2024	СВН, ЦО на КЛ, ПКЛ и ФМП извршители, ОБКЛ/ФМП, АПП/ТВР, АКЛ Охрид			Согласно UCS на секое одделение соодветно
20. Школувања во IANS и дообуки	Јан 2024	Дек 2024	СВН			За кадрите кои имаат потреба од дополнително школување и надградба
21. Селекција и почетна обука за нови 8 кандидати за КЛ за ACS овластување	Сеп 2024	Дек 2024	СВН			
22. Обука на 3 КЛ за Оценувачи/Испитувачи (Assesor) за одделение АПП и ТВР Скопје	Јан 2024	Дек 2024	СВН			Обуките се преместуваат за 2024, обуките да бидат во ALC, Luxembourg
23. Обука на 2 КЛ за Оценувачи/Испитувачи (Assesor) за одделение ОБКЛ и ФМП Скопје	Јан 2024	Дек 2024	СВН			Обуките се преместуваат за 2024, обуките да бидат во ALC, Luxembourg
24. Обуки за новиот систем Leonardo	Јан 2024	Мај 2024	СВН			

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
25. Активности за имплементација на RBN процедури (вклучително и набавка на DME)	Јан 2021	Дек 2024	СВН и СВТ			<p>Планот за имплементација на RBN е изработен од АЦВ и испратен на конечно одобрување (M-NAB во меѓувреме изготви драфт транзиционен план и истиот е достапен и до АЦВ). Процесот за имплементација на RBN процедури треба да биде сеопфатен, од донесување на стратешки план на ниво на државата, до обука на кадрите кои треба да го осмислат проектот, дизајнирањето на процедурите, скенирање на пазарот за опременост на воздушните флоти, процесот на донесување на регулативата, до обука на крајните корисници во СВН.</p> <p>За реализација на оваа активност заедно со АЦВ е побарана експертска помош од страна на EUROCONTROL и во рамките на истата се работи на ажурирање на планот за имплементација како и одобрување на транзициониот план</p>

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
26. Изработка на студија проследена со план за имплементација за вид и процедури на приод за листа 16	Јан 2024	Дек 2024	СВН/АИС/СВТ/БО К			
27. Редовно и вонредно одржување, контрола и калибрација на AWOS сензорите со референтен контролен сензор за воздушен притисок, температура и релативна влажност за правец и брзина на ветар	Јан 2023	Дек 2023	СВТ во координација и поддршка од Одд. за МОВП на СВН			Одржување на нивото на квалитет на ВМЕТ сервисот преку следење и контрола на квалитетот и точноста на мерните уреди
28. Ажурирање на оперативната МЕТ документација, упатства и процедури, следење на измените во документите на релевантните меѓународни институции (ICAO, WMO)	Јан 2024	Дек 2024	СВН, Одд. за МОВП			Одржување на нивото на квалитет на ВМЕТ сервисот преку имплементација на меѓународните стандарди и препораки
29. Меѓународна соработка со сродни ВМЕТ служби од регионот и пошироко, посета на саеми, учество на конференции, работилници и семинари од областа на воздухопловна метеорологија	Јан 2024	Дек 2024	СВН, Одд. за МОВП			Стекнување преку обука и размена на знаења и искуства во доменот на воздухопловна метеорологија
30. Воспоставување на редовни годишни средби со претставници на авиокомпаниите, корисници на МЕТ услуги, со цел анализа, подобрување и усогласување на заедничките потреби	Јан 2024	Дек 2024	МОВП			Согласно процедурите од ISO 9001-2015, Annex 3 за унапредување на МЕТ сервисот

	Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
		Од	До		Од	До	
31.	Прием и обука на еден кандидат за ВМ Опсервер и двајца кандидати за ВМ Прогностичари/Инструктор ВМ Прогностичар	Јан 2023	Дек 2023	МОВП со останите Центри за обука			Потребата е ургентна поради кадровска екипираност на оперативен персонал.
32.	Надградба на VCS SYCSYS 2MET	Сеп 2023	Ноем 2023	МОВП/СВТ			Транзиција кон третата генерација на сателити MTG
33.	Надградба на (MESSIR VISION) системот или набавка на нов систем за SADIS API	Април 2024	Мај 2024	СВТ, Одд. за МОВП			Имплементација на ICAO Формат на Exchange Model (IWXXM), за употреба во систем (SWIM)
34.	Покриеност на ATS рути со радио сигнал	Јан 2024	Дек 2024	СВТ/АИС			Активноста треба претходно да биде завршена од СВТ па потоа следат делот од активности кои се од доменот на АИС во смисла на публикување на информацијата. Значи во рамки на АИС рокот за извршување би се состоел од подготовка на амандманот и дистрибуција со напомена дека се работи за AIRAC амандман.
35.	ADQ имплементација	Јан 2020	Дек 2024	АИС			Имплементација на постапките пропишани во договорите за соработка .
36.	Изработка на VFR карти во координација со сите засегнати субјекти	Јан 2021	Дек 2024	АИС			Дигиталните нивоа се набавени, изготвувањето е во финална фаза
37.	Изработка на нов SID за ADEP LWSK кон LONTA.	Јан 2021	Дек 2024	Картографија - проц. дизајн			
38.	Проверка на сите публикувани процедури во однос на новите мерења на препреките (по потреба изработка на нови)	Јан 2024	Дек 2024	Картографија - проц. дизајн			Тековно

М-НАВ АД Скопје – Програма за давање на услуги на воздухопловна навигација за 2024 година

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
39. Набавка на 3D модел на Македонија	Мај 2024	Јули 2024	АИС/ Картографија - проц. дизајн			
40. Обука EAD Group	Јан 2024	Дек 2024	АИС/ картографија - проц. Дизајн, АРО и НОТАМ			Деталите ќе се вметнат во планот за јавни набавки за 2023 год. Обуките се од доменот на користење на EAD системите кои се користат во АИС по инсталирање на последната верзија 15
41. Ревизија на постоечките упатства за работа, дополнување и изработка на нови	Јан 2024	Дек 2024	АИС			Тековно
42. Редовен интерен тренинг и обука за обновување на знаењето и изведување на проверки на компетенција од областа на воздухопловни информации, согласно со постојните уверенија за стручна оспособеност на персоналот. Обука на нови кандидати	Јан 2024	Дек 2024	АИС центар за обука			
43. Воспоставување на средби со претставници од АРМ, Полиција, ТАВ Скопје и други, кои се јавуваат како подносител на барања за објавување на информации за подобра соработка и координација, како и потпишување на договори за соработка согласно ADQ	Јан 2024	Дек 2024	АИС			Тековно
44. Реализација на годишна проверка на мерења на препреки	Јан 2024	Дек 2024	АИС /картографија - проц. дизајн			Реализација на договорот за геодетски мерења на препреки.

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
45. Обуки на ПКЛ за ФМП извршители	Јан 2024	Дек 2024	СВН, ЦО на КЛ, ПКЛ и ФМП извршители, ОБКЛ/ФМП			Тековно
46. Реконструкција и надградба на контролна кула Охрид и објектот на ОБКЛ Скопје	Јан 2024	Дек 2024	М-НАВ			
47. Набавка на канцелариски мебел и столици	Јан 2024	Јуни 2024	СВН/СВТ/ СФРППРИ			
48. Обука за дизајнери на процедури на летање согласно PANS OPS PBN RNAV	Јан 2024	Дек 2024	АИС/ Картографија - проц. дизајн			Деталите ќе се вметнат во планот за јавни набавки за 2022 год.
49. План и имплементирање на CISM	Ное 2024	Дек 2024				Деталите ќе се вметнат во планот за јавни набавки за 2024 год.
50. Полагање на тестови за англиски јазик - English language proficiency (ELPAC, TEA)	Јан 2024	Дек 2024	ЦО на КЛ, ПКЛ И ФМП извршители			
51. Обуки по Национална програма за обука за обезбедување во цивилното воздухопловство	Јан 2024	Дек 2024	ЦО на КЛ, ПКЛ И ФМП извршители			Согласно потребите.
52. Миграција од EAD во eEAD (INM)	Ное 2024	Дек 2025	АИС			Од јануари 2024 ќе пристапиме кон миграција на EAD софтверите од AIXM 4.5 во AIXM 5.1 како и миграција на нашите податоци од SDO во SDD во согласност со планот за транзиција и миграција на EUROCONTROL.

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
53. Проверка на АИП и издавање на нова едисија	Јан 2024	Јул 2024	АИС			Во завршна фаза
54. Проверка на воздухопловните карти	Јан 2024	Јул 2024	АИС			Споредба на објавените карти во АИП со податоците и публикациите во EAD како и проверка дали картите се во согласност со Анекс 4 и Doc 8697
55. Проект за автоматизација на АИС	Јан 2024	Дек 2025	АИС			тековно Набавка на централизирана АИС база на податоци базирана на АИХМ 5.1 (или АИХМ 5.1.1) и интегрирани апликативни софтвери за управување со АИС процесите (Workflow Management), изработка на АИП, е-АИП, карти и процедури како и АРО/НОТАМ/Брифинг
56. Изработка на Data Sets/Digital Products	Јан 2024	Дек 2024	АИС			Изработка и публикување на АИС Data Sets во согласност со Doc 10066
57. Online АИС продукти	Јан 2023	Дек 2025	АИС			Миграција на сите АИС продукти online користејќи Web Services или слична технологија
58. Сключување договор со странски школски центар	Јан 2024	Дек 2024	АИС			Сключување на долгорочен договор за соработка со странски школски за давање на услуги на обуки за публикации, картографија и процедури за летање

Подцели – Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар
	Од	До		Од	До	
59. Локална соработка- потпишување на договори за соработка	Јан 2024	Дек 2024	RCO			Соработка со АЦВ, МО, МВР, МНР, Скопски и Охридски аеродром Авиокомпани, Аеро клубови преку потпишување на договори за меѓусебна соработка со организирање меѓусебни состаноци за анализа на настани поврзани со сите чинители
60. Учество на редовните состаноци на работните групи и тела во Eurocontrol	Јан 2024	Дек 2024	RCO			
61. Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот	Јан 2024	Дек 2024	RCO			1. Обука во Eurocontrol/CRCO на целиот персонал 2. Обука за воздухопловен англиски јазик 3. Стекнување со уверение или сертификарање на целиот персонал

3. СЕКТОР ЗА ВОЗДУХОПЛОВНА ТЕХНИКА

Секторот за воздухопловна техника како оперативен сектор во системот за давање на услуги во воздухопловната навигација има задача поставување, одржување, контрола и мониторирање на техничките средства, уредите и опремата за давање на услуги на воздухопловна навигација што подразбира превентивно и корективно одржување, приспособување, калибрирање, мониторирање, надгледување, управување, поставување и воведување во работа, како и развој и измена на процедури и упатства за работа и одржување на оперативните технички средства од комуникација, навигација, радар, обработка на податоци и енергетско напојување во исправна состојба со што се обезбедува безбедно, ефикасно и навремено одвивање на воздушниот сообраќај во Република Северна Македонија.

3.1 Стратешки цели на СВТ

- **Превентивно и корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM**

Работата на системите перманентно се следи и состојбата редовно се запишува во сменските дневници на соодветните одделенија. Согласно упатствата за работа се прават периодичните проверки и мерните резултати се заведуваат во досието на соодветниот уред/опрема. Опремата која подлежи на калибрација ќе биде редовно калибрирана согласно упатствата на производителите на опремата и плановите за работа во соодветните одделенија, пр. Ком-Мет: проверка и калибрирање на електронските сензори за мерење на метеоролошките појави, VHF радио системите, Нав: проверка и калибрирање на радионавигациските уреди. Редовно ќе се проверува и квалитетот на радарските податоци со помош на специјализираниот софтвер SASS-C Tool.

- **Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM**

Во текот на 2024 година се предвидуваат инвестициски зафати од кои некои се однесуваат на редовното одржување на уредите и опремата, замена на потрошниот материјал, но и капитални инвестиции во одредени домени кои произлегуваат од барањата на LCIP, а согласно годишниот план за јавни набавки на М-НАВ А.Д. Скопје.

- **Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персонал**

Одделенијата се покриени со стручен и лиценциран персонал за нормално спроведување на секојдневните обврски. Воедно, активно ќе се следи развојот на кариерата на вработените и ќе се унапредуваат знаењата и совладуваат нови технологии пред се преку курсевите во Eurocontrol IANS и програмата за континуирано образование, како и школувања кај производителите на опремата кои се планирани во 2024 година.

- **Поставување и воведување во работа на нови уреди/системи**

Во 2024 година ќе продолжат со реализација проектите кои се финансирани со Договорор за заем од ЕБОР, Оп.Бр.53184 и инвестиции во поголеми зафати финансирани со средства на М-НАВ А.Д.Скопје. Ќе отпочне реализација на инвестициски циклус во нова навигациска опрема во Скопје и Охрид.

3.2 Активности за реализирање на поставените цели на СВТ

Активностите за реализирање на поставените цели на СВТ во 2024 година се претставени табеларно во осум целини, кои се однесуваат на одделенијата во секторот и центарот за обука и тоа:

- Одделение за информатички и надзорни технологии

- Одделение за надзорни системи
- Одделение за комуникации
- Одделение за навигациски системи
- Одделение за енергетски системи
- Одделение техника Охрид
- Одделение за машинско одржување и климатизација
- Центар за обука на АТСЕП персонал

Покрај нив е дадена и планираната временска рамка за отпочнување и завршување на активностите, како и соодветните координатори-носители на одговорност за реализација на активноста.

Одделение – КОММЕТ		Инженер-инструктор – Зоран Филипов (ЗФ) Водител на смена – Кирил Ставров (КС) Дежурен техничар – Петре Цековски (ЦП) Дежурен техничар – Антонио Кочоски (АК) Дежурен техничар – Гоце Кикерковски (ГК) Раководител на метео - Јасмина Гаврилowska (ЈГ) Раководител на радари – Томчо Георгиев (ТГ) Техничар (Cisco експерт) - Сергеј Георгиевски (СГ)																	
		Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација		Време на завршување на активностите		Коментар		Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта		Веројатност на ризикот					
Подцели - Активности		Од		До				Од		До									
1		Редовни прегледи на системот за комутација на говорни канали VCS (серверски дел, интерфејси, операторски позиции, работни станици)		Јан		Дек		ЗФ/дежурен техничар		01.03-15.03		01.09-15.09		Согласно упатствата за работа		Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> Недоволно потребен кадар.		Ср	
2		Редовни прегледи и мерење на перформансите на VHF радио системите инсталирани на меѓународниот аеродром Скопје		Јан		Дек		ЗФ/дежурен техничар		01.03-15.03		01.09-15.09		Согласно упатствата за работа		Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> Недоволно потребен кадар.		Ср	

3	Редовни прегледи и мерење на перформансите на VHF радио системите Градиште	Јан	Дек	ЗФ/дежурен техничар	01-15.06	01-15.12	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> Недоволно потребен кадар.	Ни
4	Редовни прегледи мерење на перформансите на микробрановиот радио линк	Јан	Дек	ЗФ/дежурен техничар	01.03-15.03	1.09-17.09	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> Недоволно потребен кадар.	Ср
5	Редовни прегледи, мерење на перформансите на системите и капацитетот на мрежите за пренос на податоци	Јан	Дек	ЗФ/дежурен техничар	-	-	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> Недоволно потребен кадар.	Ви
6	Годишен преглед на VHF радио системот инсталиран на Солунска Глава	Авг	Септ	ЗФ/дежурен техничар	Авг	Септ	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> Недоволно потребен кадар.	Ср
7	Редовен преглед на системот за дигитално снимање на говорни канали	Јан	Дек	ЗФ/дежурен техничар	10-15.05	08-12.11	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> Недоволно потребен кадар.	Ни
8	Редовни прегледи на батериските VHF радио станици	Јан	Дек	ЗФ/дежурен техничар	-	-	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> Недоволно потребен кадар.	Ни
9	Редовни прегледи и полугодишни мерења/калибрирања на метеоролошките системи	Јан	Дек	ЗФ/дежурен техничар	15.03-30.03	15.09-30.9	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> Недоволно потребен кадар.	Ср

10	Редовен преглед на кукната телефонска централа	Јан	Дек	ЗФ/дежурен техничар	-	-	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Поправка на расипани уреди (по потреба)	Јан	Дек	ЗФ/дежурен техничар				Доколку не може системот Д се поправи или не можат да се набават резервни делови. <i>Оперативен</i>	Ср
2	Водење на евиденција за достапноста на услугите според SLA и превземање корективни мерки во случај на нивно неисполнување	Јан	Дек	ЗФ/дежурен техничар	квартално	квартално		Недоволно потребен кадар. Доколку не се исполнени договорениот SLA можно е да има реперкусији на останатите оперативни единици и давањето на услугите	Ср
Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Проширување на капацитетите и зголемување на	Јан	Дек	/СГ/ЗФ				Набавка на потребна опрема за која ДП има поднесено соодветно барање за	Ви

редундантноста и доверливоста на IP врските						навремено	
2 Проект за оптичко поврзување на Аеродром Скопје (ком, мет, нав)	Март	Дек	ЗФ/ГБ			Недоволно потребен кадар. Оптичкото поврзување е потребно со цел да се заменат старите бакарни врски пордаи старост на каблите и послепите перформанси особено кога се птребни поголеми брзини поради IP врските со опремата (метео, ВХФ)	Веројатност на ризикот
Цел 4 - Постапување и воведување во работа на нови уреди/системи							
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До		
Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персонал							
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До		

1	Обуки за системите кои се набавени	Јан	Дек	Сите ком-мет	Јан	Дек	Неопходна е обука на персоналот за работа со технологијата (Нов VCS, повторување на тренингот за MW link)	Неспроведување на обуката <i>Оперативен, стратешки</i>	Ср
2	Континуирана обука	Јан	Дек	Сите ком-мет	Јан	Дек	Согласно програмата за обука	Неспроведување на дополнителни обуки за мрежи, мрежно поврзување и Link основна/напрадена обука	Ср
3	Обуки во IANS ECTL	Јан	Дек	Сите ком-мет	Јан	Дек	Посета на курсеви.	Недоволно потребен кадар.	Ни

Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
<p>Одделение за надзорни системи</p> <p>Раководител – Томчо Георгиев (ТГ) Инженер – инструктор – Климент Чепуњоски (КЧ) Извршен директор – Љубе Стаменковски (ЉС) Самостоен техничар – Ијанаки Петковски (ЈП) Водител на смена – Драган Настевски (ДН) Радарско одделение (РО) – ТГ, КЧ, ММ, ЉС, ЈП, ДН</p>									
<p>Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM</p>									
1	Мониторирање на радарските системи	Јан	Дек	Водител на смена / Дежурен техничар	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> недостаток на кадар	Ср
2	Редовни прегледи и мерење на перформанси MSSR Thomson RSM-970-TX/RX,ERM870,TPR1000,RC MS	Јан	Дек	КЧ/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> недостаток на кадар	Ср
3	Редовни прегледи, сервисирање и подмачкување на ThomsonRSM-970 електричен погон за вртење на антената	Јан	Дек	КЧ/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> недостаток на кадар	Ср
4	Редовни прегледи и мерења на перформансите Selex PSR ATC/33 DPC TX-NPA модули, VITE, AGC, RX, DP, SP	Јан	Дек	ЉС/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> недостаток на кадар	Ср
5	Редовни прегледи и мерења на перформансите MSSR Selex SIR-M - TX/RX, Extractor	Јан	Дек	ЉС/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> недостаток на кадар	Ср

6	Редовни прегледи, сервисирање и подмачкување на SelexPSR/MSSR електричен погон за вртење на антената	Јан	Дек	ЉС/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> недостаток на кадар	Ср
7	Редовни прегледи и мерење на перформанси Mode S MSSR IRS-20MP/S ИНДРА - Охрид TX/RX, Extractor, CCB, SLG, PPI, пратечка опрема	Јан	Дек	ТГ/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> недостаток на кадар	Ср
8	Редовни прегледи, сервисирање и подмачкување на Mode S MSSR IRS-20MP/S ИНДРА - Охрид електричен погон за вртење на антената	Јан	Дек	ТГ/РО	Јан	Дек	Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> недостаток на кадар	Ср
9	Интервенции на сите наведени локации	Јан	Дек	РО/ПГ	Јан	Дек	По потреба	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i> недостаток на кадар	Ср
10	Мерење и анализа на квалитетот на радарските податоци	Јан	Дек	ТГ/РО	Јан	Дек	Во соработка со АДПС	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
1	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
	Поправка на радарите Thomson RSM-970, SelexPSR/MSSR, Mode S MSSR Indra	Јан	Дек	ТГ/РО	Јан	Дек	Доколку не може системот да се поправи, да се набават резервни делови или истото да се направи во соработка со производителот	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср

Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Договор за одржување на радарскиот систем SELEX PSR/MSSR	Јан	Дек	ЉС/ТГ/Јавни набавки	Јан	Дек	Потребен е договор за одржување поради комплексноста на самиот систем и потребата од специјални линии за поправка. Договорот за одржување да се склучи во рамки на законски максималниот дозволен период.	Немањето на ваков договор ќе доведе до постепена деградација на радарскиот систем	Ви
2 Договор за одржување на радарскиот систем Mode S MSSR IRS-20MP/S ИНДРА	Јан	Дек	ТГ/ЉС/Јавни набавки	Јан	Дек	Потребено е воспоставување на договор за одржување после гарантен рок поради комплексноста на самиот систем и потребата од специјални линии за поправка. Договорот за одржување да се склучи во рамки на законски максималниот дозволен период.	Немањето на ваков договор ќе доведе до постепена деградација на радарскиот систем	Ви
3 Корективно одржување и техничка спецификација за набавка на резервни делови за радарите	Јан	Дек	ТГ/РО	Јан	Дек	По потреба		Ср
4 Одржување на пристапен пат кон Гореничка Чука	Јан	Дек	ЉС/ТГ/СВТ	Јан	Дек	Состојбата со пристапниот пат ја загрозува оперативноста на INDRA радар во Охрид	Проблем со пристапниот пат на Гореничка Чука	Ср

Цел 4 - Постапување и воведување во работа на нови уреди/системи									
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
	Од	До		Од	До				
1	Јан	Дек	ТГ	Јун	Дек	Набавката е дел од проектите со сопствени средства, истиот ќе ја подобри сигурноста на набљудувањето во Терминал Скопје и Охрид како исевкупно на ниво на FIR	Овој систем овозможува дуплицирање на надзорот	Ср	
2	Јан	Дек	ТГ	Јун	Дек	Набавката на нов Mode C радар е дел од проектите финансирани со помош на ЕБОР	Оперативен ризик од отказ на постојните Терминал радари Оперативност, Performance, Репутациски	Ви	
Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот									
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	
	Од	До		Од	До				
1	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Неопходна е обука на персоналот за новите технологии и одржување на компетентноста	Неспроведување на обуката Оперативен, стратешки	Ср	
2	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Неопходна е обука на персоналот за работа со технологијата	Неспроведување на обуката Оперативен, стратешки	Ср	

3	Учество во работа на работилници-Eurocontrol и посета на саеми	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Неопходно е следење на трендови и стратешко позиционирање на системите за надзор во М-НАВ	Неучество Стратешки	Ср
4	Спроведување на обука и испити	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Според налози од школскиот центар на М-НАВ.		Ср
5	Спроведување на обука кај производителите на системи за надзор	Јан	Дек	ТГ, СВТ	Јан	Дек	Неопходна е обука на персоналот за работа со новата технологија	Неспроведување на обуката влијае на квалитетот на одржување Оперативен, стратешки	Ви

Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
1	Редовни прегледи и мерења на LOC/MSK(дневен,неделен,месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар			Согласно упатствата за работа	Недостаток на персонал во одделението	Ни
2	Редовни прегледи и мерења на GP/MSK и PDME(дневен,неделен,месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар			Согласно упатствата за работа	Недостаток на персонал во одделението	Ни
3	Редовни прегледи и мерења на VOR/DME-SKJ(дневен,неделен,месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар			Согласно упатствата за работа	Недостаток на персонал во одделението	Ни
4	Редовни прегледи и мерења на VOR/DME-SIN(месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар			Согласно упатствата за работа	Оперативен, немање пристап во зимски услови Недостаток на персонал во одделението	Ср
5	Редовни прегледи и мерења на NDB/DME-REP(месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар			Согласно упатствата за работа	Недостаток на персонал во одделението	Ни

Раководител – Горан Биковски (ГБ)
Инженер – Стефан Николовски (СН)
Водител на смена и деж. тех. –Зоран Евремов(ЗЕ)
Дежурен техничар – Горанчо Србиновски(ГС)

6	Редовни прегледи и мерења на NDB/RT (месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар		Согласно упатствата за работа	Оперативен, немање пристап во зимски услови Недостаток на персонал во одделението	Ср
7	Редовни прегледи и мерења на OM (неделен,месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар		Согласно упатствата за работа	Оперативен, немање пристап во зимски услови Недостаток на персонал во одделението	Ср
8	Редовни прегледи и мерења на MM (неделен,месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар		Согласно упатствата за работа	Недостаток на персонал во одделението	Ни
9	Редовни прегледи на RCMS (дневен,неделен,месечен и три месечен)	Јан	Дек	ГБ/деж.техничар		Согласно упатствата за работа	Недостаток на персонал во одделението	Ни

Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1 Калибража на ILS-MSK,ILS-OHR,VOR/DME-SIN,DVOR/DME-OHR,NDB/DME-PEP,NDB-PT,NDB/DME-IZD	Апр	Мај	ГБ			Оперативен или организациски	Ср	
2 Калибража на ILS-MSK,ILS-OHR,VOR/DME-SKJ	Окт	Ное	ГБ			Оперативен или организациски	Ср	
3 Калибража на мерните инструменти во одделението.	Јан	Мар	ГБ,СН,ТГ,ЗФ			Организациски	Ср	
4 Поправка на расипани модули и инструменти.	Јан	Мар	ГБ,СН,ТГ,ЗФ			Организациски Недостаток на	Ср	

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
5	Јан	Дек	ГБ, СН, Деж. Тех.				персонал во одделението Оперативен или организациски Недостаток на персонал во одделението	Ср
6	Јан	Дек	ГБ, СН				Оперативен или организациски Недостаток на персонал во одделението	Ср
7	Јан	Дек	ГБ, СН				Оперативен или организациски	Ни
Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM								
1	Јан	Дек	ГБ, СВТ, СВН			Заедничка активност со други сектори во М-НАВ. Формирана е работна група во М-НАВ за отпочнување на имплементација.	Организациски	Ср
Анализа и имплементација на DME-DME покриеност за овозможување на PBN								

2	Анализа на RBN план со негова имплементација	Јан	Дек	ГБ, СВН		Потребна активност на ниво на М-НАВ поради мандатот даден од ИСАО. Заедничка активност со други сектори во М-НАВ/АЦВ/МТВ. RBN планот е креиран и потребно е негово имплементирање. Постои преклопување со NAV03 целта од LSSIP за МК. Формирана е работна група во М-НАВ за отпочнување на имплементација.	Организациски	Ср	
3	Анализа на состојба со НДБ уредите и нивните позиции со предлог решенија	Апр	Јул	ГБ, АА, СВН		Потребно е формирање на поширока работна група во М-НАВ, МО, МВР за отпочнување на анализата		Ср	
4	Замена на антени на DME-PEP и Middle Marker	Фев	Јули	ГБ, СН		Замена на антена на DME-PEP е поради истрошени ресурси .	Финансиски или организациски	Ср	
Цел 4 - Постапување и воведување во работа на нови уреди/системи									
1	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
	Монтажа на акумулатори за резервно напојување на уреди	Мар	Мај	ГБ, СН			Организациски	Ни	

2	Набавка на електронски и ИТ компоненти потребни за оддржување на оперативните системи	Јан	Дек	ГБ,СН, СВТ		Организациски	Ни
3	Набавка на резервни модули за ILS420 и DME435	Мар	Јули	ГБ, СН		Финансиски или организациски	Ви
4	Имплементација на проект DVOR/DME за Охрид, VOR/DME за Скопје и Пониква, NDB/DME-Прилеп, NDB РТ Скопје.	Фев	Ное	ГБ,АА,СН		Финансиски или организациски Недостаток на персонал во одделението	Ви

Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персонал

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1	Воспоставување на програма за континуирано образование	Јан	Дек	СВТ		Заедничка програма за СВТ, од областа на електроника, телекомуникации и енергетика	Финансиски или организациски	Ви
2	Обука за обновување на знаењето за НАВАИДС	Мар	Апр	ГБ		Обновување на знаење за постојни системи	Финансиски или организациски	Ви
3	Школувања во IANS	Јан	Дек	ГБ, СВТ				
4	Учество во работа на работилници-Eurocontrol и посета на саеми	Јан	Дек	ГБ, СВТ				
5	Спроведување на обука и испити	Јан	Дек	ГБ, СВТ		Според налози од школскиот центар на М-НАВ.	Организациски	Ср

6	Изработка и дополнења на упатства, протоколи за калибрање на тест инструменти и развојни планови	Јан	Дек	ГБ			Ни
---	--	-----	-----	----	--	--	----

Подцели – Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
1	Континуиран мониторинг и контрола (во салата за надзор на СВТ)	Јан	Дек	Деж.техничар/ДПС			Согласно досието, упатствата за работа	Оперативен	Ви
2	Редовна проверка на работата на оперативните системи	Јан	Дек	Деж.техничар/ДПС			Согласно досието, упатствата за работа и во склад со утврдената динамика на обиколки согласно Процедурата за обиколки бр. 09-306/1 од 14.02.18	Оперативен	Ви
3	Превентивен годишен сервис и подготовка на Алена ATM РДР системот за престојната летна сезона	Мар	Мар	ДПС			Планираната активност треба да опфати спроведување на back-up на подсистемите, припрема на резервни дискови, нивна верификација, хардверска	Оперативен	Ви

								проверка на компонентите и превентивен сервис со цел припрема на системот за претстојната летна сезона.				
4	Превентивен годишен сервис и подготовка на оперативните системи AWOS, ATIS, VOLMET, AFTN, VCS_2MET, MESSIR, за претстојната летна сезона	Апр	Апр	ДПС				Планираната активност треба да опфати спроведување на back-up на подсистемите, припрема на резервни дискови, нивна верификација, хардверска проверка на компонентите и превентивен сервис со цел припрема на системот за претстојната летна сезона (изработка на веќе припремени резервни сервери).	Оперативен	Ви		
5	Превентивен годишен сервис и подготовка на оперативните системи IDS, AFTN, AIDA, CADAS, FPL2012copv за претстојната летна сезона	Мај	Мај	ДПС				Планираната активност треба да опфати спроведување на back-up на подсистемите, припрема на резервни дискови, нивна верификација, хардверска проверка на компонентите и превентивен сервис со цел припрема на системот за претстојната летна сезона (изработка на веќе припремени резервни сервери).	Оперативен	Ви		
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM												
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот			
		Од	До		Од	До						
1	Отклонување на аларми	Јан	Дек	Деж.техничар/ ДПС			Согласно техничките упатства за одржување на системите и средствата	Оперативен	Ви			
2	Отклонување на дефекти	Јан	Дек	Деж.техничар/ ДПС			Согласно техничките упатства за одржување на системите и средствата	Оперативен	Ви			

3	Набавка на делови потребни за одржување оперативните системи (по потреба)	Јан	Дек	ДПС Група		Ќе се реализира преку спроведување на повеќе ЈН, за потребите на корективните сервиси кои што не можеле да бидат предвидени при експлоатацијата на оперативните системи.	Оперативен	Ни	
4	Набавка на делови потребни за одржување оперативните системи (по потреба)	Јан	Дек	ДПС Група		Ќе се реализира преку спроведување на ЈН, за потребите на имплементација на новиот АТМ систем од Леонардо	Оперативен	Ни	
Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM									
1	Софтверска надградба на постојните EAD-VFBсервери R15	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
		Ное	Дек	ДПС			Од страна на Еуроконтрол – ЕАД најавена е нова верзија а софтвер. Планираната активност треба да опфати и инсталација на серверите со новиот аликативен софтвер на тест системот, верификација на работата и миграција во оперативниот сегмент.	Оперативен	Ср
2	Софтверска надградба на постојните EAD-ECIT terminal position	Ное	Дек	ДПС			Од страна на Еуроконтрол – ЕАД се очекува нова верзија на софтвер. Планираната активност треба да опфати и инсталација на клиентите со новиот аликативен софтвер	Оперативен	Ср
Цел 4 - Постапување и воведување во работа на нови уреди/системи									

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1	Јан	Дек	РН/АП/ВК/СГ			Согласно склучениот Договор, учество во изработка на документација и дизајн на системот, САТ во Јан/Мар 2024, обука на персоналот, . .	Оперативен, Стратешки	Ни
2	Јан	Јан	ДПС			Учество во завршните фази на имплементација на новите AWOS DTN , ATIS и VOLMET системи, како и нивно оперативно задејствување. Потребна е изработка на програма за обука за овој систем и рефреш на обуката	Оперативен, Стратешки	Ни
4	Мар	Мај	ДПС			По оперативното задејствување на новиот AWOS систем, потребно е прилагодување на IDS терминалите од постојниот IDS систем да ги презентираат податоци од новиот DTN AWOS СИСТЕМ.	Оперативен	Ср
Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот								
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни
2	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни

3	Спроведување на локално школување за проектен менаџмент (за инженери)	Сеп	Дек	ДПС					Ни
4	Спроведување на локално школување за напредни ИТ технологии	Сеп	Дек	ДПС					Ни
3	Спроведување на обуки кај производителите на оперативни системи кои се испорачани или се во фаза на имплементација во М-НАВ	Јан	Дек	ДПС					Ни
4	Учество во работа на работилници-Eugoscontrol и посета на саеми (виртуелни)	Јан	Дек	ДПС					Ни
6	Спроведување на обука и испити на воздухопловен персонал	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни
7	Изработка на процедури, упатства и развојни планови	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни
8	Спроведување на обуки за управување со ресурси	Апр	Мај	ДПС				Оперативен	Ни
Цел 6 - Организација, координација и следење на активности									
1	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Организација на работата и планирање	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни
2	Координација на работата во одделението и кон надворешни субјекти/лица	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни

3	Следење на активности и спроведување на планираните активности/работа во одделението	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни
4	Измени и дополнувања на упатствата за работа и процедури, ВТУП	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни
5	Следење на меѓународни регулативи и нивна имплементација	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни
6	Учество во безбедносни проценки	Јан	Дек	ДПС				Оперативен	Ни

Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
<p>Одделение ЕЕ - Скопје</p> <p>Раководител – Милан Кораќ (МК) Инженер – Габриела Мачевска (ГМ) Самостоен техничар – Мино Павловски (МП) Водител на смена - Звонко Зоксимовски (ЗЗ) Дежурен техничар – Ванчо Колевски (ВК) Дежурен техничар – Милорад Стојановски (МС)</p>									
Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи за напојување CNS/ATM									
1	Континуиран надзор и контрола (24 часа во мониторинг сала на СВТ КП Скопје)	Јан	Дек	Деж.техничар/МК			Согласно упатствата за работа	Оперативен	Ни
2	Редовни обиколки/проверки и мерења на лице место (објекти во кругот на аеродромот Скопје)	Јан	Дек	Деж.техн./МК			Согласно упатствата за работа	Оперативен	Ни
3	Редовни обиколки/проверки и мерења на лице место (три објекти на оддалечените локации)	Јан	Дек	Деж.техничар/МК/ГБ/ДП			1. РЕР (Прилеп), 2. SIN (Кочани), и 3. Градиште-Куманово. - Согласно упатствата за работа (месечни обиколки вкупно 36)	Оперативен	Ни
4	Годишен преглед и сервис на 12 дизел-агрегати за резервно напојување (електрика и машинство)	Окт	Ное	Деж.техн./МК/АА			Согласно упатствата за работа. По потреба во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен	Ни
5	Одржување на ЕЕО објекти на среден напон (СН)	Јан	Дек	Деж.техничар/МК			Согласно упатствата за работа и во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен	Ни
6	Поддршка и помош на ВТ Охрид во одржувањето на ЕЕ уреди/системи	Јан	Дек	АА/МК			Според потребите на одделението за ВТ Охрид	Оперативен	Ни

Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи за напојување CNS/ATM

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			
1	Јан	Дек	Деж.техничар/МК			Согласно упатствата. По потреба во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен	Ср
2	Јан	Дек	Деж.техничар/МК			Согласно упатствата. По потреба во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен	Ср
3	Јан	Дек	Деж.техничар/МК			Согласно упатствата. По потреба во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен	Ср
4	Јан	Дек	Деж.техничар/ГМ/МК			Во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен	Ср
5	Јан	Дек	Деж.техничар/ГМ/МК/ИЈ			Согласно упатстваа. По потреба во соработка со надворешна фирма (економски оператор)	Оперативен	Ср
6	Јан	Дек	АА/МК			Според потреби на одд. ВТ Охрид	Оперативен	Ср

Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи за напојување CNS/ATM

Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување	Веројатност на ризикот
	Од	До		Од	До			

M-NAV АД Скопје – Програма за давање на услуги на воздухопловна навигација за 2024 година

2	Обука за стекнување на дозвола и/или нови овластувања	Јан	Дек	деж.техничар/МК		Стручна обука на вработените според потреба	Оперативен-Организациски	Ср
		Јан	Фев					
3	Спроведување на испити за продолжување на дозвола за работа	Јан	Фев	деж.техничар/МК		Продолжување на важност на дозвола за работа (33 и МК)	Оперативен	Ни
Цел 6 - Организација, координација и следење на активности								
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација	Од		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		До	До					
1	Организација на работа и планирање	Јан	Дек	МК			Организациски	Ни
2	Координација на работа во одделение и према надворешни субјекти/лица	Јан	Дек	МК/ГМ			Организациски	Ни
3	Следење на активности и спроведување на планирани активности/работа во одделение	Јан	Дек	МК			Организациски	Ни
4	Изработка, измени и дополнувања на упатствата за работа и процедури, ВТУП	Јан	Дек	МК		По потреба	Оперативен	Ни

Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
<p>Одделение – Техника ОХРИД</p> <p>Раководител – Александар Андреески (AA) Инженер-инструктор – Оливер Муловски (OM) Инженер-инструктор – Бурим Положани (БП) Самостоен техничар – Горан Кочовски (ГК) Самостоен техничар – Томе Андоновски (ТА) Техничар МОК Охрид-Јово Мургоски (ЈМ)</p>									
Цел 1 - Preventивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
1	Редовни прегледи и мерења на LLZ-MOH (дневни, неделни, месечни, три месечни и годишни)	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ			Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри	Ни
2	Редовни прегледи и мерења на GP-MOH (дневни, неделни, месечни, три месечни и годишни)	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ			Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри	Ни
3	Редовни прегледи, мерења на MM (дневни, неделни, месечни и шест месечни)	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ			Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри	Ни
4	Редовни прегледи, мерења на DVOR-OHR (дневни, неделни, месечни, шест месечни и годишни)	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ			Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри	Ни
5	Редовни прегледи и мерења на DME-OHR (дневни, неделни, месечни и годишни)	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ			Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри	Ни

6	Редовни прегледи, мерења на DME-IZD (дневни, месечни и годишни)	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
7	Редовни прегледи, мерења на NDB-IZD (дневни, месечни и годишни)	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
8	Редовни прегледи и мерења на перформансите на VHF радио системите инсталирани на аеродромот Св. Апостол Павле Охрид	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни
9	Редовни прегледи и полугодишни мерења/калибрирања на електронските метео сензори (AWOSartais, AWOS backup и AWOS DTN)	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни
10	Редовни неделни проверки на AWOS 2000 системот	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни
11	Редовни прегледи на VDF (неделни и месечни)	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни
12	Редовни прегледи на MSSR Indra (под надзор и инженеринги на одделението RADARS Скопје)	Јан	Дек	РДР / AA / ТА		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ср
13	Редовни проверки на перформансите на микробрановиот линк MSSR Indra – TWR Ohrid	Јан	Дек	РДР / AA / ТА		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри <i>Оперативен</i>	Ни

14	Редовни прегледи и сервиси на системите за непрекинато напојување (дизел генератори и UPS-и) инсталирани на локациите аеродром Св. Апостол Павле, MSSR Indra – Гореничка Чука и NDB IZD – с.Издеглавје	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ / EE		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри Оперативен	Ни	
15	Редовен преглед на системот за дигитално снимање на канали NICECallfocusIII	Јан	Дек	AA / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри Оперативен	Ни	
16	Редовни проверки на системите за климатизација инсталирани на локациите аеродром Св. Апостол Павле и MSSR Indra	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри Оперативен	Ни	
17	Редовни проверки на AIRCON 2000 системот	Јан	Дек	AA		Согласно упатствата за работа	Системот да не ги задоволи тех.параметри Оперативен	Ни	
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Редовна шестмесечна воздушна калибража на ILS-MON	Апр	Мај	Тех-ОХ / НАВ			Оперативен	Ср	
2	Редовна шестмесечна воздушна калибража на ILS-MON	Окт	Ное	Тех-ОХ / НАВ			Оперативен	Ср	

3	Редовна годишна воздушна калибража на DVOR-DME OHR, NDB-DME IZD	Апр	Мај	Тех-ОХ / НАВ			Оперативен	Ср
4	Редовна шестмесечна проверка и калибража на метео сензорите	Апр	Окт	Тех-ОХ			Оперативен	Ср
5	Редовна квартална проверка и мерења на UPS системот во АКЛ Охрид	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ			Оперативен	Ср
6	Отстранување на аларми и неправилности на NAV/ COM / SUR / PS уредите/системите во АКЛ Охрид	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ			Системите да не ги задоволат техничките параметри	Ср
7	Поправка и отстранување на дефекти на NAV/ COM / SUR / PS уредите/системите во АКЛ Охрид	Јан	Дек	Тех-ОХ / дежурен во ТехОХ			Оперативен Системите да не ги задоволат техничките параметри доколку истите не може да се поправат,	Ср
8	Договор за поправка на модули за навигациски уреди со производителот на опремата	Јан	Дек	АА/ГБ	Јан	Дек	Системот да не ги задоволи тех.параметри	Ср
9	Водење на евиденција за достапноста на услугите според SLA и превземање корективни мерки во случај на неисполнување на истите	Јан	Дек	АА	Квартално	Квартално	Доколку не се исполнени договорениот SLA можно е да има влијание на	Ср

Цел 3 - Модификации и подобрувања на уреди/системи во CNS/ATM									
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	останатите оперативни единици и давањето на услугите Организациски или оперативен
	Од	До		Од	До				
1 Анализа на состојба со NDB-IZD и предлог на решенија	Фев	Јул	ГБ,АА,СВН			Потребно е формирање на поширока работна група во М-НАВ, МО, МВР за отпочнување на анализата	Организациски	Ср	
2 Анализа на локација Гореничка Чука за поставување на VHF радио систем	Мар	Јун	ЗФ,АА,СВТ			Претходно е направено испитување на чујноста од оваа локација. Повремено лоша чујност контролор-пилот од постоечкиот VHF радио систем на Аеродромот Св. Апостол Павле Охрид	Оперативен	Ср	
3 Набавка и монтажа на клима уреди за енергана АКЛ Охрид, VHF просторија	Мар	Јун	МОК/Тех Ох			Немање можност да се ладат просториите на централниот UPS систем во АКЛ Охрид и VHF просторијата	Оперативен	Ви	

							во случај на испад на единствениот клима уред во овие простории				
4	Набавка на резервни батерии за UPS системот во АКЛ Охрид	Мар	Јун	Тех Ох			UPS системот во АКЛ Охрид има вкупно 96 батерии, тип Magathon L12V32. Од пуштањето во оперативна работа (септември 2018) до сега заменети се 10 неисправни батерии. Со набавка на 10 нови резервни батерии и имајќи ја во предвид староста на постоечките батерии (повеќе од 5 години) ќе се овозможи нормално работење на UPS системот во АКЛ Охрид за наредните 3 до 5 години.	Оперативен	Ср		
Цел 4 - Поставање и воведување во работа на нови уреди/системи											
Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот		
		Од	До		Од	До					
1	Поставување и воведување во работа нови навигациски системи во АКЛ Охрид: ILS, DVOR-DME	Фев	Ное	ГБ,АА			Навигациските системи во АКЛ Охрид го надминале	Оперативен, Performance, Финансиски,	Ви		

OHR и NDB IZD		Сеп		Дек		Тех-ОХ		планираниот животен век.		Репутациски	
2	Набавка и инсталација на нов VHF радио систем за АКП Охрид на локација Горничка Чука								Повремено лоша чујност контролор-пилот од постоечкиот VHF радио систем на Аеродромот Св. Апостол Павле Охрид.	Оперативен, Performance	Ср
3	Нов VoIP снимач	Окт	Дек	Тех-ОХ	Јан	Мар			Нов VoIP снимач е потребен за легално снимање на VoIP комуникациите. Постоечкиот систем за легално снимање е пуштен во оперативна употреба во декември 2008-ма година и истиот може да снима само аналогни канали.	Оперативен	Ср
Цел 5 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот											
Подцели - Активности	Временска рамка за реализација	Планирана		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот		
		Од	До		Од	До					
1	Континуирана обука (обновување и подобрување на знаења)	Јан	Дек	СВТ			Заедничка програма за СВТ, од областа на електроника, телекомуникации, информатика и енергетика	Финансиски или организациски	Ни		
2	Обука од областа на безбедност (SMS)	Јан	Дек	СВТ				Финансиски или организациски	Ни		

3	Обука за стекнување на нови овластувања	Јан	Дек	Тех ОХ	Финансиски или организациски	Ни
4	Спроведување обуки и испити	Јан	Дек	Тех ОХ	Финансиски или организациски	Ни
5	Посета на курсеви во IANS Luxembourg и други организации, посета на вебинари, учество во работа на работилници на Eucoscontrol и посета на саеми	Јан	Дек	СВТ	Финансиски или организациски	Ни
Цел 6 - Организација, координација и следење на активности						
1	Обука за стекнување на нови овластувања	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите	Веројатност на ризикот
		Од	До			
1	Обука за стекнување на работата и планирање	Јан	Дек	Тех ОХ		Ни
2	Координација на работата во одделението и према надворешни субјекти/лица	Јан	Дек	Тех ОХ		Ни
3	Следење на активности и спроведување на планираните активности/работа во одделението	Јан	Дек	Тех ОХ		Ни
4	Измени и дополнувања на упатствата за работа и процедури, ВТУП	Јан	Дек	Тех ОХ		Ни
5	Изработка и дополнувања/измени на развојни планови	Јан	Дек	Тех ОХ		Ни

Одделение за машинско одржување и климатизација										
Цел 1 - Превентивно одржување на уреди/системи во CNS/ATM										
Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот	Раководител – Игор Јовевски (ИЈ) Инженер Ветон Хадри Дежурен техничар – Ристо Танчев Дежурен техничар – Сељадин Абдула Дежурен техничар - Марјан Марковски	
	Од	До		Од	До					
1	Мај	Окт	ИЈ/деж. техничар				Внатрешен			Ср
2	Окт	Мај	ИЈ/деж. техничар				Внатрешен			Ср
3	Јан	Дек	ИЈ/деж. техничар				Внатрешен			Ср
4	Јан	Дек	ИЈ/деж. техничар				Внатрешен			Ср
5	Јан	Дек	ИЈ/деж. техничар				Внатрешен			Ср

6	Редовни прегледи на климатизациони уреди во техничка сала ALENIA	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср	
7	Редовни прегледи на климатизерите во аеродромските и вон аеродромските објекти	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср	
8	Редовни прегледи на пумпите за санитарна вода	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср	
9	Техничко одржување во објектот на КП -Скопје	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср	
Цел 2 - Корективно одржување на уреди/системи во CNS/ATM									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Одстранување на аларми	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср	
2	Одстранување на дефекти	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ср	
Цел 3 - Постапување и воведување во работа на нови уреди/системи									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Климатизери за разни локации	Апр	Јун	ИЈ	Апр	Јун	Надворешен	Ср	
2	Water Chiler (ладилен агрегат)	Мар	Апр	ИЈ/МК	Апр	Мај	Надворешен	Ср	

3	ПП Пумпи	Феб	Март	ИЈ/МК	Феб	Мар	Надворешен	Ср	
4	Пумпи за санитарна вода	Мар	Апр	ИЈ/МК	Мар	Апрл	Надворешен	Ср	
Цел 4 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персонал									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Континуирана обука (обновување и подобрување на знаења)	Јан	Дек	ИЈ/деж.техничар			Внатрешен	Ни	
Цел 5 - Организација, координација и следење на активности									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Организација на работа и планирање	Јан	Дек	ИЈ			Организациски	Ни	
2	Координација на работа во одделението и према надвор	Јан	Дек	ИЈ			Организациски	Ни	
3	Следење на активности и спроведување на планови за работа во одделението	Јан	Дек	ИЈ			Организациски	Ни	
4	Изработка, измени и дополнувања на упатствата за работа и процедури	Јан	Дек	ИЈ			Организациски	Ни	

Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
<p>Одделение – ЦЕНТАР ЗА ОБУКА НА АТСЕП ПЕРСОНАЛ</p> <p>Раководител – Славчо Горчески Помошник за обука и координација – Лилјана Георгиевска Инструктори - ИН: Зоран Филипов Оливер Муловски Горан Биковски Љубе Стаменковски Климент Чепуњоски Славчо Горчески Русе Николовски Александар Палчевски Милан Корак Александар Андреески</p>									
Цел 1 - Модификации и подобрувања на документација на центарот за обука									
1	Измена и дополнување на Програмата за обука на АТСЕП персоналот	Јан	Дек	СГ, ИН/ЛГ				Организациски	Ни
2	Нотирање на обуките во деловодна книга, дневници за обуките и евидентна книга за издадени сертификати	Јан	Дек	ЛГ				Организациски	Ни
3	Формирање на нови и ажурирање на старите досиеја на инструкторите и кандидатите за обука	Јан	Дек	ЛГ				Организациски	Ни
4	Ажурирање на листата на спроведени обуки согласно пријавите за спроведување на нови обуки	Јан	Дек	ЛГ				Организациски	Ни
Цел 2 - Постапување и воведување на нови прирачници/документи									
Подцели - Активности		Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			

М-НАВ АД Скопје – Програма за давање на услуги на воздухопловна навигација за 2024 година

1	Изработка на материјали и нагледни средства за потребите на обуките	Јан	Дек	ЛГ, ИН	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До	Од	До				
Цел 3 - Стручно оспособување, обновување и подобрување на знаења на персоналот									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Спроведување на обуки по пријава на кандидати за обука	Јан	Дек	ИН				Кадровски	ВН
2	Спроведување на испити за продолжување на дозволи за работа	Јан	Дек	ИН				Организациски	НН
Цел 4 - Организација, координација и следење на активности									
	Подцели - Активности	Планирана временска рамка за реализација		Координатор за реализација	Време на завршување на активностите		Коментар	Вид на ризик кој има влијание на постигнување на целта	Веројатност на ризикот
		Од	До		Од	До			
1	Координирање на активности по издаден налог за обука (инструктор-кандидат за обука)	Јан	Дек	СГ, ЛГ				Организациски	НН
2	Координирање на активности со Агенцијата за цивилно воздухопловство (најавување отпочнати обуки и одржување на испити)	Јан	Дек	ЛГ				Организациски	НН
3	Ажурирање извештај за спроведени обуки со сумирани резултати за успешност на центарот	Јан	Дек	СГ, ЛГ				Организациски	НН

Видови на ризик кој има влијание на постигнување на целта/подцелта-активности

Стратешки, Оперативен, Организациски, Усогласеност (Compliance), Извршување/Ефикасност/Perfomance, Финансиски, Репутациски, Друг (опис на друг вид на ризик)

Веројатност на ризикот

Ниска (НН), Средна (СР), Висока (ВН)

4. СЕКТОР ЗА ФИНАНСИСКИ РАБОТИ, ПРАВНИ РАБОТИ, РАЗВОЈ И ИНВЕСТИЦИИ

Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции, пред се е одговорен за финансиското работење, правното работење, утврдување на стратегијата за развој и инвестициите на Друштвото, имплементирање на развојните проекти од правен и финансиски аспект, водење на постапки за долгорочно задолжување кај меѓународни финансиски институции, изготвување на Годишниот финансиски план и петгодишниот Стратешки деловен план на друштвото, контрола на буџетот, менаџирањето со човечките ресурси, дефинирање и имплементирање на Планот за јавни набавки на Друштвото, обезбедување на лицата и имотот на М-НАВ, како и за менаџирањето на настапувањата на Друштвото во домашните и странски медиуми и други надлежности согласно Актот за систематизација на работните места на Друштвото.

4.1 Цели на Секторот за ФРПРИ

- Ефикасно финансиско управување и контрола на М-НАВ, кое ги опфаќа финансиските процеси на планирање, извршување, мониторинг и известување за:
 - прибирањето на приходите утврдени во Финансискиот план на Друштвото;
 - управувањето и контролата за извршување на расходите одобрени во Финансискиот план на Друштвото; и
 - заштита на средствата и обврските чија вредност е евидентирана во билансот на состојбата.
- Постојано да се проценува и развива системот за финансиско управување и контрола заради ефикасно остварување на мисијата и целите на субјектот.
- Усогласување на работењето на Друштвото со законите, другите меѓународни регулативи и прописи, утврдената политика на Друштвото, плановите и постапките.
- Правилно и ефикасно евидентирање на финансиските трансакции.
- Навремено финансиско известување и следење на резултатите од работењето.
- Заштита на имотот и другите ресурси од загуби предизвикани од лошо управување, неоправдано трошење и користење, како и од неправилности и злоупотреби.
- Постигнување на целите на Друштвото преку управување со средствата на законски, економичен, ефикасен и ефективен начин.
- Навремено и рационално менаџирање со јавните набавки.
- Обезбедување на правна заштита на Друштвото како и целосна севкупна законитост во работата на Друштвото.
- Успешно менаџирање со човечките ресурси и зголемување на корпоративната култура на Друштвото.
- Обезбедување на целосна поддршка на менаџментот за дефинирање на визијата и деловната стратегија на Друштвото, утврдување на стратешките цели, оперативните цели, развојните проекти, како и политиките и активностите за нивна реализација.
- Учество во имплементација на Договор за заем склучен со ЕБОР, Опер. Бр. 53184 од 29.07.2022.
- Учествување и раководење во/со Единицата за имплементација на проектите финансирани со заеми од меѓународни финансиски институции и банки.

- Учествува во проектниот менаџмент на проектите финансирани со заем од меѓународните финансиски институции, во рамки на кои ја мониторира, ја координира и доставува извештаи за имплементацијата на проектите до меѓународни финансиски институции, надлежните Министерства и Владата на Република Северна Македонија.

Овој Сектор во 2024 година ќе ги извршува своите тековни работни задачи согласно утврдениот Акт за систематизација на М-НАВ, а во рамките на своите осум одделенија како што следи.

4.2 Планирани активности на Одделението за финансиски работи

Одделението за финансиски работи за 2024 година ги планира следниве активности:

- Усогласување на сметководствената евиденција со фактичката состојба со извршениот попис за 2023 година.
- Изготвување на Годишна сметка и финансиски извештаи за 2023 година.
- Изготвување и поднесување на месечни Даночни пријави на данокот на додадена вредност, ДДВ 04 до УЈП.
- Изготвување на пресметка и уплата на персонален данок по Решенија, преку системот на ЕППД.
- Изготвување на податоци, информации и извештаи за потребите на надзорниот одбор, управниот одбор, одделението за план, развој и меѓународно задолжување.
- Доставување на податоци, информации и извештаи за потребите на советникот за контрола и реализација на буџет при М-НАВ, потребни за изготвување на месечни анализи на планирани/реализирани приходи и расходи и тоа на фактурирана и на готовинска основа, Тримесечни извештаи за работата на Друштвото и Годишен извештај за работата на Друштвото
- Изготвување на информации и извештаи од надлежност на одделението кои се доставуваат до Владата на Република Северна Македонија, Управа за јавни приходи, Министерството за финансии, НБРСМ Министерството за транспорт и врски, Секретаријатот за законодавство, Завод за статистика и други инволвирани органи и институции;
- Утврдување на пресметковната основа за определување на надоместокот од прелети и терминални услуги на воздухопловна навигација.
- Одржување на релациите со Еуроконтрол за прашањата поврзани со наплатата на надоместокот од услуги на воздухопловна навигација.
- Усогласување на сметководствената евиденција со извештаите на Еуроконтрол.
- Исплаќање на ануитетите од новите заеми од ЕБРД и од домашна деловна банка, на секои три месеци
- Изготвување на полугодишни неревидирани финансиски извештаи, за потребите на ЕБРД.
- Исплата на обврски кон странски добавувачи. Исплата на обврски кон домашни добавувачи по рочност на нивна достасаност.
- Одделението ги извршува и работите околу магацинското (материјалното) работење на Друштвото,,
- Благајничкото работење на Друштвото, како и
- Пресметката на бруто платите на вработените и нивната исплата

- Одделението за финансии и администрација ја следи финансиската и временската реализација на договорите и еднаш месечно го известува Одделението за јавни набавки и инвестиции за потрошените средства од договорот на набавката и за неговата временска важност.
- Пружање на стручна поддршка од делокругот на своето работење на другите одделенија во Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции; и
- Вршење на други работи и задачи од надлежност на одделението за финансии и администрација кои ќе бидат доверени од страна на Извршниот директор на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и / или Управниот одбор

4.3 Планирани активности на Одделението за планирање, развој и меѓународно задолжување

Одделението за планирање, развој и меѓународно задолжување како дел од Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции во текот на 2024 година ќе дава поддршка на менаџментот при дефинирање на визијата и деловната стратегија на Друштвото, утврдување на стратешките цели, како и политиките и активностите за нивна реализација. По потреба ќе учествува во изготвување и на останати развојни документи и нивно имплементирање согласно својата компетентност, односно ќе дава мислење по однос на потребните мерки за нивна реализација.

Воедно, ова одделение во рамките на своите надлежности во текот на 2024 година ќе ги преземе следните активности:

- Координирање на работата и преземање на сите активности со цел ажурирање на петогодишниот Стратешки бизнис план на М-НАВ АД Скопје .
- Координирање на процесот и изготвување на годишен Финансиски план на Друштвото за 2025 година во согласност со домашните регулативи, вклучувајќи ги и инвестициите предвидени за 2025 година со кои ќе се дефинира и Инвестиционата програмата на М-НАВ А.Д. Скопје за 2025 година;
- Координирање на процесот и изготвување на Програмата за давање на услуги на воздухопловна навигација на Друштвото за 2025 година;
- Изготвување на информации и акциски планови согласно мислењата на Министерствата за транспорт и врски, Министерството за финансии, Секретаријатот за законодавство, како и согласно заклучоци на Владата на РСМ во врска со Годишниот финансиски план на Друштвото и Програмата за давање на услуги на воздухопловна навигација на Друштвото;
- Учество во Единицата за имплементација на проектите согласно Договорот за заем склучен со ЕБОР (во вредност од 9 770 000 евра), Оп.Бр.53184 од 29.07.2022;
- Учество во работни групи за реализација и комисии за евалуација на проектните компоненти кои произлегуваат од кредитната линија по Договорот за заем склучен со ЕБОР, Оп.Бр.44067 од 24.09.2013, а продолжуваат да се реализираат согласно Договорот за заем склучен со ЕБОР, Оп.Бр.53184;
- Следење и имплементирање на дел од обврските од Договорот за заем склучен со ЕБОР, а во врска со тоа и изготвување на апликации за повлекување на средства од ЕБОР;
- Следење и имплементирање на дел од обврските од Договорот за долгорочно кредитирање со Комерцијална банка АД Скопје (во вредност од 5 000 000 евра),

- Бр.02-1022/1 од 28.07.2022, со цел рефинансирање на Договорот за заем со ЕБОР, Оп.Бр.44067 од 24.09.2013;
- Изготвување на месечни извештаи за имплементација на проектните компоненти согласно Договорот за заем склучен со ЕБОР и повлекувањето на средствата од ЕБОР и нивно доставување до Министерство за финансии преку ФАМА - апликацијата на Министерството за финансии;
 - Консултации со АЦВ во врска со ажурирањето на петгодишниот Стратешки бизнис план (СБП) на Друштвото;
 - Следење на политиките и доставување на податоци за планирани трошоци за одредување на пресметковната единица за наплата на прелетите согласно принципите на Еуроконтрол и во врска со тоа учество во работните состаноци на Еуроконтрол, кое е директно поврзано со планирањето и следењето на реализацијата на приходите и расходите на Друштвото;
 - Изготвување на информации и извештаи од надлежност на одделението на барање на Владата на Република Северна Македонија, Министерството за транспорт и врски, Секретаријатот за законодавство и други инволвирани органи и институции;
 - Пружање на стручна поддршка на другите одделенија во Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции; и
 - Вршење на други работи и задачи од надлежност на ова одделение што ќе бидат доверени од страна на Извршниот директор на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и/или Управниот одбор.

4.4 Контрола на буџет

Во рамките на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции се врши контрола на буџетот на М-НАВ преку самостојниот советник на Извршниот директор на секторот кој ги следи и анализира разликите на актуелниот спроти планираниот буџет/финансиски план на друштвото, кој во 2024 година ќе ги извршува следните активности:

- Изготвување месечни анализи на планирани/реализирани приходи и расходи и тоа на фактурирана и на готовинска основа врз основа на кои ќе дава предлог мерки за нивна рационализација;
- Изготвување квартални анализи на планирани/реализирани приходи и расходи како и квартални компаративни анализи на реализирани приходи и расходи во однос на претходната година, а во врска со тоа и ќе изготвува квартални извештаи за работата на Друштвото;
- Изготвување годишни анализи на планирани/реализирани приходи и расходи како и годишни компаративни анализи на реализирани приходи и расходи во однос на претходната година, а во врска со тоа и ќе изготвува годишен извештај за работата на Друштвото;
- Интегрирање податоци, информации и анализи и изготвување Тримесечни извештаи за работата на Друштвото;
- Интегрирање податоци, информации и анализи и изготвување Годишен извештај за работата на Друштвото;
- Изготвување информации согласно мислењата на Министерствата за транспорт и врски, Министерството за финансии, Секретаријатот за законодавство како и согласно заклучоци на Владата на РСМ во врска со Годишниот и Тримесечните извештаи за работата на Друштвото;

- Вршење други работи и задачи од надлежност на ова работно место што ќе бидат доверени од страна на Извршниот директор на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции.

4.5 Планирани активности на Одделението за набавки

Одделението за набавки и инвестиции во состав на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции ги спроведува постапките за набавка, согласно Законот за јавни набавки на РМ (дефинирање на стоки, услуги и работи кои треба да се набават, начинот и следење на реализацијата на набавката, како и начинот на избор на испорачателот). Што значи процесот на набавка подразбира набавка на стоки, услуги и работи, кој се врши исклучиво според Законот за јавни набавки на Република Северна Македонија, а одделението за набавки и инвестиции управува со постапката за подготовка и реализација на процесот на набавка.

Планирани активности на одделението за набавки и инвестиции за 2024 година се следните:

- Изготвување на годишен план за јавни набавки до 31.01.2024 - тековната година за која истиот се однесува. Во годишниот план се планирани набавките на годишно ниво врз основа на барањата од Секторите и Одделенијата, а според потребите за реализација на Финансискиот план за работа на М-НАВ А.Д. Скопје за тековната година;
- Планот за јавни набавки дополнително може да изменува и дополнува во зависност од потребите на договорниот орган по добиена одлука од Управниот Одбор согласно одредбите од Законот за јавни набавки;
- Одделението за набавки и инвестиции ќе ја следи законската регулатива во врска со јавните набавки и ќе се грижи за имплементирањето на законските одредби во процесот на набавката;
- Одделението за набавки и инвестиции ќе ги реализира планираните набавки од годишниот план во зависност од реалните потреби и финансиската ситуација во текот на година;
- Ќе изготвува одлуки за потребите од јавна набавка за формирање на комисијата за јавни набавки;
- Согласно добиената техничка спецификација од иницијаторите на набавката т.е. стручните лица од сите три Сектори на М-НАВ А.Д. Скопје, одделението за набавки ќе отпочнува со спроведување на постапките за јавна набавка со тоа што ќе ги изготвува тендерските документи;
- Тендерската документација заедно со пропратното писмо, зависно за кој вид на постапка се работи ќе ја објавува на интернет страната на Бирото за јавни набавки или доколку е потребно во Службено гласило во Европа;
- Одделението за набавки задолжително учествува како член во комисијата за јавна набавка кај постапките за доделување договор за јавна набавка со проценета вредност над 130 000 евра во денарска противвредност за стоки и услуги и над 5 000 000 евра за работи (во овие договори за јавни набавки задолжително е присуството на лицето кое поседува потврда за положен испит со цел построчно и подоговорно спроведување на постапката за доделување на истиот);
- Одделението за набавки ќе учество во комисиите за јавни набавки и ќе го спроведува процесот на евалуација на пристигнатите понуди и ќе изготвува

- Извештај од спроведената постапка за истото. Потоа, по презентирање на извештајот и проверување на постапката за избор од страна на извршниот директор на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции, одделението за набавки и инвестиции ќе изготвува - Одлука за избор на најповолен понудувач;
- Одделението за набавки ги известува сите понудувачи за резултатите и изборот на понудувач и по истекот на законскиот рок учествува во изработката на договор за набавка со избраниот понудувач;
 - Одделението за набавки секој договор ќе го објавува на интернет страната на Бирото за јавни набавки и ќе води евиденција на постапките согласно предвидениот вид на постапка. Ќе доставува полугодишен извештај до Бирото за јавни набавки за спроведените набавки. Покрај тоа одделението за набавки и инвестиции ќе води и други интерни евиденции и ќе изготвува разни извештаи за потребите на самото одделение и директорите на М-НАВ;
 - Одделението за набавки секој реализиран договор ќе го објавува на интернет страната на Бирото за јавни набавки;
 - Одделението за набавки даваат насоки и упатства во врска со постапување во жалбена постапка, при што во рок од 5 работни дена по добивањето на жалбата, Одделението за набавки и инвестиции во соработка со комисијата за јавни набавки и Одделението за правни работи подготвува и доставува одговор на поднесената жалба до Државната комисија за жалби по јавни набавки. Одговорот на жалбата го потпишува Извршниот директор на секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и го прикачува на ЕСЈН;
 - Одделението за набавки ќе спроведува и други активности зависно од видот на постапката за набавка на стока, услуга или работа.

4.6 Планирани активности на Одделението за односи со јавност

Одделението за односи со јавност учествува во развивање и обединување на политиките од делокруг на работата на одделението и нивна координација, комуникација со органите на државната управа, други органи и организации, организирање на прес конференции, дистрибуција на соопштенија во врска со работата на Друштвото, да ги менаџира настапувањата во медиумите; Да организира состаноци, прес конференции, пласирање на информациите внатре и надвор од компанијата; Да соработува со сите институции во земјата и странство кој се во наш интерес и не поврзуваат дејностите кој ги одвиваме; Да помогне на Друштвото да изгради добра волја со поддржување и учество на значајни културни, едукативни, спортски, настани поврзани со здравствената заштита, притоа промовирајќи ги универзално прифатените вредности за одговорноста кон околината; Да организира семинари, конференции на теми од воздухопловството; резервирање на авиобилети и обезбедување на хотелско сместување за вработените кои одат на службено патување; Обезбедување на патничко осигурување.

Организирање и реализација на барања за посети на Друштвото од странски и домашни гости.

Учество во Единицата за имплементација на проекти финансирани со средства од меѓународни финансиски институции и асистенција, како и целосна административно-техничка поддршка во поединечните постапки за реализација на одделните проектни компоненти согласно склучени договори за заем.

Одделението за односи со јавност ја води политиката околу рекламирање на субјектот преку зајакнување на корпорациониот имиџ; Да се грижи за веб сајтот на М-НАВ; одржување и ажурирање на адресите на друштвото на социјалните мрежи со публикување на вести/настани; подготовка на in-house публикации; визуелни презентации; да се обезбеди едукација на јавноста за важноста на АД „М-НАВ“ за нормално функционирање на воздухопловниот сообраќај; да го доближи работењето на АД „М-НАВ“ до јавноста; Да обезбеди фини односи со политички и неполитички институции; Да обезбеди добри релации со Министерството за транспорт и врски. Одделението за односи со јавност учествува во спроведувањето на активности однесувајќи се на протоколот на компанијата при организирање состаноци, работилници, семинари, обуки, свечености итн.

Превод на интерна и надворешна документација, дописи, медиумски објави од македонски на албански јазик а по потреба и преводи од англиски на македонски и албански јазик и обратно.

Центарот на обука IANS во Еуроконтрол како focal point/лице за контакт во нашата организација во однос на курсеви/обука кои што се нудат за воздухопловниот персонал EUROCONTROL обезбедува обука за европските контролори на летање, воздухопловни оператори, персоналот за менаџирање на протоколот на сообраќај, менаџирање со воздухопловниот сообраќај и воздухопловни експерти. Програмата за обука опфаќа управување со воздушниот сообраќај (ATM), комуникации, навигација и надзор.

Обезбедување на информации околу процесот на аплицирање, обезбедување на сите информации потребни за еден кандидат за исполнување на сите услови за учество на еден од курсевите/обуките во IANS.

4.7 Планирани активности на Одделение за човечки ресурси

Одделението за човечки ресурси ги врши работите и задачите кои се однесуваат на правата и обврските на вработените во „М-НАВ“ А.Д. Скопје и тоа:

- Примената на законите, подзаконските акти, колективните договори и други прописи што се однесуваат на статутот, правата, должностите и одговорностите на работниците од областа на работните односи;
- Изготвување на општите и поединечните акти за правата, обврските и одговорностите на вработените; водењето на персоналната евиденција во „М-НАВ“ А.Д. Скопје;
- Водење на евиденциите пропишани како обврска со законските и други прописи од областа на трудот;
- Водење на евиденција за присутност на вработените и за користењето на работното време, изготвува извештаи за тоа и ги доставува до стручната служба за исплата на плати и надоместоци на плати;
- Врши пријавување и одјавување на вработените во надлежните органи и стручни служби;
- Следи и води кадровска политика во „М-НАВ“ А.Д. Скопје;
- Изготвувањето на анализи, информации и извештаи за кадровската состојба во „М-НАВ“ А.Д. Скопје;
- Водењето на единствена кадровска и персонална евиденција во „М-НАВ“ А.Д. Скопје; следењето на потребата од пополнување на работните места според

- систематизацијата на работите и задачите и во врска со тоа соработката со раководителите на организационите единици на „М-НАВ“ А.Д. Скопје;
- Селекција и вработување на човечките ресурси;
 - Подготвува и спроведува анкети и анализи за евалуација на работниот процес предлага и изготвува процедури за квалитетно извршување на работните должности;
 - Изготвува мислење за предмети поврзани со човечките ресурси;
 - Водење разговори со раководителите околу индикаторите за наградување како и спроведување на дисциплински постапки;
 - Учествува во изработка на годишна програма за обука и изготвува правилници за работа во соработка со раководителите на одделенијата;
 - Изготвувањето на правилници за организација и систематизација, правилници за наградување;
 - Предлага политики за управување со човечките ресурси во „М-НАВ“ А.Д.-Скопје;
 - Координирање и подготвување на планот за користењето на годишните одмори и изготвување на решенијата за годишни одмори;
 - Предлагање на мерки за обезбедување на оптимални услови за работа на вработените;
 - Ги следи и проучува теоретските и практични искуства во земјата и странство за работата од областа на управувањето со човечките ресурси; и
 - Врши и други работи што ќе му бидат утврдени во делокругот на надлежности согласно законите и другите прописи.

Доколку се оцени за потребно еднаш годишно Одделението за човечки ресурси планира да спроведе анкетни прашалници и прави евалуација на задоволството на вработените и ги прифаќа и имплементира нивните забелешки во предлози за ревидирање на генералната стратегија на Друштвото и Колективниот договор

Одделението за човечки ресурси се грижи во имплементирањето на концепт за наградување и бенефиции за вработените согласно потпишаниот Колективен договор на Друштвото:

- Нивото на плати;
- Воведување бенефиции и практикување на постоечките (платени мобилни разговори, осигурување, јубилејни награди, регрес за годишен одмор итн.).

Обуки, персонален и професионален развој и едукација

Обуки на човечкиот ресурс

Во 2024 година, со веќе етаблирани контакти со Едукативни центри и со обучените интерни тренери, понатаму ќе се спроведуваат тренинзи на персоналот.

Во согласност со политиката за персонален и професионален развој на вработените, следење на иновациите во работењето, т.е давањето на услуги продуцира потреба од дополнителни и перманентни обуки и едукација. Дел од вработените се под проект на долгорочно усовршување и контрола на нивните работни и здравствени способности.

4.8 Планирани активности на Одделение за правни работи

Одделението за правни работи согласно своите надлежности во текот на 2024 година ќе ги преземе следните активности:

- Изготвување на општи акти на Друштвото на барање на Собранието на друштвото, Надзорниот одбор и Управниот одбор;
- Изготвување на акти и други стручни материјали за потребите на Извршниот директор на Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и/или Управниот одбор;
- Изготвување на одлуки и заклучоци донесени на седниците на Управниот одбор;
- Давање мислење на предлог - закони и подзаконски акти од областа на воздухопловството;
- Преземање на дејствија пред надлежните судови во координација со ангажираната адвокатска канцеларија (адвокатско друштво);
- Давање на правна помош за правните неразјаснети случаи на Управниот одбор и обезбедување на правна помош во сите законски недоразбирања помеѓу М-НАВ А.Д. - Скопје и други правни субјекти;
- Следење на усогласеноста на општите акти на М-НАВ А.Д. - Скопје со законите и другите прописи, предлагање на соодветни активности за нивно усогласување;
- Учество во работата на работни групи и комисији;
- Изготвување на информации и извештаи од надлежност на одделението за правни работи на барање на Владата на Република Северна Македонија, Министерството за транспорт и врски, Секретаријатот за законодавство и други инволвирани органи и институции;
- Вршење и на други работи и задачи од надлежност на ова одделение што ќе бидат доверени од страна на Извршниот директор за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции и/или Управниот одбор.

4.9 Планирани активности на Одделението за општи работи

Одделението за општи работи е внатрешно организационен облик во состав на Секторот за правни, финансиски работи, развој и инвестиции, составено од работници кои извршуваат работни задачи за обезбедување на лица и имот, одржување на хигиена, возачи и хортикултурно одржување на површини.

Обезбедување за сопствени потреби ќе се врши во два објекти на М-НАВ А.Д. Скопје со физичко обезбедување и/или мониторинг обезбедување (системи за видео надзор), во согласност со Законот за приватно обезбедување (Сл. Весник на РМ бр. 166 од 26.12.2012 и 164 од 27.11.2013) и Упатството за работа за начинот на извршување на работи на обезбедување.

Во согласност со работните задачи кои произлегуваат од систематизацијата на работни места, работничките кои работат на одржување на хигиена ќе ги извршуваат своите обврски во три објекти на М-НАВ. Исто така, периодично, според претходно утврден план ќе бидат третирани сите дислоцирани објекти во кои се сместени средствата (уредите) за безбедно одвивање на воздушниот сообраќај кои се во надлежност на М-НАВ.

Возачите во текот на 2024 година, ќе ги извршуваат своите работни задачи, согласно Правилникот за начинот на користење, управување и одржување на службени

моторни возила на М-НАВ како и работните обврски кои се определени за соодветните работни места во систематизацијата.

Во текот на 2024 година ќе продолжи соработката и реализација на тековните активности со Дирекцијата за безбедност на класифицирани информации.

Ќе продолжат активностите околу учеството како стручно лице во спроведувањето на јавните набавки (набавки на стоки, услуги и работи, со прибирање на понуди без и со објавување на оглас, отворени постапки, постапки со преговарање без претходно објавување на оглас и други), согласно Планот за јавни набавки на М-НАВ за 2024 година.

Во наведениот период планирано е да бидат изготвени и издадени нови идентификациони беџеви кои воедно ќе бидат и картички за евиденција за работно време и контрола на пристап на вработените во М-НАВ. Ќе биде вршено и обновување на аеродромските беџеви за оперативните работници од објектите на КЛ Скопје и Охрид, кои своите работни задачи ги вршат и во air side зоните на аеродромите во Скопје и Охрид.

Ќе биде вршено обновување на аеродромските беџеви за оперативните работници од објектите на КЛ Скопје и Охрид, кои своите работни задачи ги вршат и во air side зоните на аеродромите во Скопје и Охрид.

Ќе продолжи непосредната соработка со службите на МВР на РСМ, АРМ и Меѓународниот аеродром Скопје и Свети Апостол Павле - Охрид, во врска со контактите кои се остваруваат околу редовни и вонредни ситуации поврзани со М-НАВ.

Ќе биде земено учество на повеќе планирани стручни семинари во врска со доследно применување на Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер, Законот за безбедност на класифицирани информации и Законот за обезбедување на лица и имот.

4.10 Планирани активности на Одделение за канцелариско и архивско работење

Одделението за канцелариско и архивско работење, како дел од Секторот за финансиски работи, правни работи, развој и инвестиции, во 2024 година ќе ги преземе следните активности:

- Раководење со канцелариското и архивското работење во архива, вршење на прием, проследување и распоредување на пошта, организирање и насочување на работата во одделението, одговара за навремено, законито и квалитетно извршување на работите и задачите во одделението;
- Поднесување инструкции и спроведување на дадените насоки, како и давање упатства за извршување на работните задачи;
- Вршење непосредна контрола и надзор за навремено извршување на работите и задачите во одделението;
- Одговорен за чување и ракување со печатите и штембилите, за навремен влез и излез на документите, електронска архива и е-деловодник;
- Остварување соработка во работите од делокругот на одделението со другите одделенија и сектори, како и почитување кон личноста и достоинството на странките;
- Непосредно одговара за својата работа пред раководителот на секторот, врши и други работи утврдени со актот за систематизација во рамки на законот и прописите;

- Одговорен за целокупното административно техничко работење: организирање работа со странки, организирање состаноци, водење записници и регистри, како и заверка на преписи, потписи и ракописи;
- Водење стручна библиотека и сите работи од доменот на канцелариското и архивското работење со примена на начелата на единственост, точност, експедитивност, еднообразност, прегледност и економичност;
- Вршење на заведување, класифицирање, одлагање и чување на актите, како и архивското работење т.е. одбирање на архивска граѓа од документарниот материјал, средување на архивската граѓа и документарниот материјал, евидентирање на архивската граѓа, попишување на документарниот архивски материјал на кого му изминал рокот за чување, како и сместување, чување, заштита и обезбедување на истиот.

5. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ИНТЕГРИРАНИ МЕНАЏМЕНТ СИСТЕМИ

Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	Анализа на ризици ¹	Месец на реализација
01/ одд	Усогласување со барањата на ЕУ Рег 373/2017	<ul style="list-style-type: none"> - Ажурирање на целокупната документација на ИМС согласно новите регулативи и политиката на М-НАВ - Интегрирање на менаџмент системите во насока на интегрирање на процесите со цел ефикасно користење на ресурсите и ефикасно управување со системите - Запознавање и информирање на Раководителите на организационите единици со измените на Документацијата на ИМС согласно новите регулативи и политиката на М-НАВ - Организирање на интерни 	<p>Посета и размена на искуства со соседните даватели на услуги</p> <p><u>Management Systems in the context of ATM/ANS [GEN-MANS]</u></p> <p>Overview of EU legislation for ATM/ANS [LEX-SES]</p>	<p>Можно доцнење во имплементација на барањата на ЕУ Рег 373/2017 од страна на регулаторот</p> <p>Мерка за ублажување на ризик-Организирање на почести состаноци со АЦВ</p> <p>Доцнење при реализација на интерните информативни обуки поради други оперативни обврски на вработените.</p> <p>Мерка за ублажување на ризик-</p>	Март/ Април

¹ MNB-610-101

Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	ризички фактори кои би спречиле реализација на целта
		<p>информативни обуки</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ажуриран портал со пристап на вработените до информации поврзани со IMS - Наменски обуки по договор со надворешна заинтересирана страна се со цел најбрзо добивање на потребните знаења од ISO стандардите- "In haus- обуки" 		организирање на презентаци со предефинирани групи на учесници, информирање преку е-пошта, промотивни материјали
02/ одд	Усогласување на процесот на управување со промени со барањата на ЕУ Рег 373/2017- Управување со промени применувајќи методи на системот за управување со квалитет	<p>Нова класификација на ризик</p> <p>safety case</p> <p>Support safety case</p> <p>Промени кои имаат влијание и промени кои немаат влијание на безбедноста на давањето на услугите.</p> <p>Проценки безбедносни на новите системи</p>	<p>Обуки 373/ управување со промени</p> <p>Monitoring of Changes in ATM/ANS Part 1 [SAF-CHG-MC-1]</p> <p>Management and Oversight of Changes [SAF-CHG-INTRO]</p> <p>Набавка на Microsoft Visio</p> <p>Обезбедување на поддршка од Еуроконтрол за безбедносна проценка на имплементацијата на новиот ATM систем и за процесот на транзиција.</p>	<p>Можно доцнење во имплементација на барањата на ЕУ Рег 373/2017 од страна на регулаторот</p> <p>Мерка за ублажување на ризик- Организирање на почести состаноци со АЦВ</p>
Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	ризички фактори кои би спречиле реализација на целта

03/ одд	спроведување е на DMS	Дефинирање на процесите во М-НАВ Човечки Ресурси Јавни набавки Дописи (правен аспект)		Неинволвираност на ИМС во процесот на реализација на активноста за ДМС Мерка за ублажување на ризик-организирање на состаноци со УО	
Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/набавка за постигнување на поставената цел	Анализа на ризици ²	Месец на реализација
04/ одд	Целосна имплементација на електронската алатка ТОКАИ	Определба на администратор кој ќе ги дефинира улогите и привилегиите на испитувачот, пријавувачот и носителот на процесот во согласност со постапката за пријавување и испитување на настани.	Обезбедување на поддршка од Еуроконтрол за алатката. Обука на оперативниот персонал во однос на користење на RAT Tool	Можно доцнење во усогласеноста со барањата на Рег.373/2017	Јануари 2024
Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/набавка за постигнување на поставената цел	ризички кои би спречиле реализација на целта	
05/ SEC	Имплементација на системи за отпорност од сајбер напади (cyber resilience)	По извршениот пенетрациски тест и проверка на информациите системи, во постапка е подготовка е корективен план во кој ќе бидат опфатени краткорочни, среднорочни и	- Обука за користење на техничките средства кои ќе се имплементираат - Јавна набавка за систем за контролна на мрежен пристап - Јавна набавка за систем за надградба на мрежна инфраструктура	Некоординација помеѓу инволвираните одделенија, Митигација – континуирани состаноци	Февруари 2024 Април 2024

² MNB-610-101

Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	ризичи кои би спречиле реализација на целта	
		долгорочни цели. - Сегментација на мрежа - Имплементација на препораки од конечниот извештај од тестот			
06/ SEC	Подигнување на културата за обезбедување кај вработените	Организирање на предавањево рамките на редовните или вонредните сесии за освежување на знаењата кај КЛ, АТСЕП и останат оперативен персонал	- Обука за вработените согласно НП за обука во цивилното воздухопловство - Јавна набавка за реализација на обуката	Недоволна Координација	Февруари 2024
Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	ризичи кои би спречиле реализација на целта	
06/ SEC	Усогласување на SecMM со меѓународна и домашна регулатива – континуиран процес		- Јавн набавка за обука за овластен инструктор		Април 2024
Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	ризичи кои би спречиле реализација на целта	

07/ SEC	Имплементација на стандард ISO 27001 - Системи за управување со безбедност на информациите	Координација со Отсекот за Квалитет	<ul style="list-style-type: none"> - Ке се дефинира во координација со Отсекот за квалитет - Јавна набавка за избор на Консултант за воведување на ISO 27001 	Недоволна координација	Февруари 2024
Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	ризичи кои би спречиле реализација на целта	
08/ SEC	Безбедносна проверка на вработените	Докази за извршена безбедносна проверка од релевантни институции во државата	<ul style="list-style-type: none"> - Јавна набавка на опрема и софтвер за поврзување со платформата за интероперабилност - Обука за користење на платформата за интероперабилност на владата 		Јануари 2024
Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	ризичи кои би спречиле реализација на целта	
09/ SEC	Одржување на информациона системи за сајбер обезбедување	Континуирано мониторирање на работата на информационите системи за сајбер обезбедување, замена на застарена опрема и осовременување на постоечки системи	<ul style="list-style-type: none"> - Јавна набавка на софтверски лиценци - Јавна набавка на мрежни компоненти (свичеви, огнени ѕидови) - Јавна набавка на услуга одржување 		Во текот на целата 2024 година
Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	ризичи кои би спречиле реализација на целта	

10/ SEC	Континуирана надоградба на знаењата на вработените во Отсекот за обезбедување	Обуки на вработените, освежувања на постоечките знаења	Обуки наведени во планот за обуки, подолу во овој документ	Непочитување на усвоените планови	Во текот на целата 2024 година
Број	ЦЕЛ	Потребни активности за постигнување на поставената цел	Потребна обука/ набавка за постигнување на поставената цел	ризичи кои би спречиле реализација на целта	
11/ ENV	Подобрување на Инфраструктурата за соодветно одлагање на отпадот од хартија, пластични шишиња, со што ќе се унапреди процесот на селекција на хартија и пластика и нивно рециклирање	Информативни состаноци и промотивни материјали	Набавка на канти за селектирање отпад од хартија и пластични шишиња		Во текот март 2024 година

6. ОДДЕЛЕНИЕ ЗА ВНАТРЕШНА РЕВИЗИЈА

Одделението за внатрешна ревизија ја организира својата работа согласно приоритетите и стратешките цели на Друштвото.

Мисијата на внатрешната ревизија е да дава поддршка на Управниот одбор во процесот на управување со ризикот, контролата и управувањето; да обезбеди разумно уверување на членовите на УО и НО за постојните системи - дали и во колкава мера тие се ефективни, ефикасни, економични и во функција на остварување на целите на работење и со мерките што ги предлага, да придонесува за нивно подобрување, со што „додава вредност“ во работата на Друштвото.

На долгорочен план:

Визијата на внатрешната ревизија е својата работа во целост да ја усогласи со барањата на меѓународните стандарди за извршување на внатрешна ревизија и квалитетно и успешно да ја извршува улогата на независен и објективен партнер на членовите на Управниот одбор и Надзорниот одбор: преку совети и давање препораки за подобрување на квалитетот и ефективностата на системот на внатрешни контроли за управувањето со

ризиците, контролата и раководењето, проактивно да влијае во работата и да „додава вредност“ во процесот на остварувањето на целите на работење на Друштвото.

Своите надлежности во својата програма за работа за наредната година, внатрешната ревизија ги спроведува преку:

1. Поединечни ревизии за проценка на системот на внатрешни контроли на процесите поврзани со преземање на финансиски обврски и контрола на трошење на средствата, со цел подобрување на ефикасноста на системот на внатрешни контроли во:
 - процесите поврзани со признавање и евидентирање на приходите и расходите, со цел оптимализација на трошоците;
 - политиките и процедурите за обезбедување, развој, оценување и одржување на човечките ресурси: наградување, работни односи, заштита на здравјето и сигурноста на вработените;
 - политиките и процедурите за планирање и контрола на буџетот;
 - процесот на обезбедување на соодветна сметководствена евиденција за целите на сметководствено евидентирање и финансиско известување;
 - процесот на давање на услуги на воздухопловна навигација во Скопје и Охрид;
 - процесот на обезбедување на услугата за опслужување (управување, одржување и интервенции) на системи и уреди.
2. Поединечни ревизии за проценка на усогласеноста на интерните акти и работењето на Друштвото со националните закони и стандарди и европската регулатива. Целта е усогласеност и целосна имплементација на националната и меѓународната законска регулатива во интерните процедури и акти, што индиректно ќе влијае на поголема ефикасност и ефективност во искористувањето на ресурсите и контрола на трошоците;
3. Советодавни услуги поврзани со воспоставување на процесите за прифаќање на принципите на корпоративното управување, развивање на сметководствен и менаџмент информативен систем; операционализација на стратегијата за управување со ризици тесно поврзани со барањето за подобрување на организациската структура и прилагодување на структурите на управување со барањата на европската регулатива;
4. Ревизии за следење на препораките од извршени претходни ревизии, со цел подобрување на процентот на реализација на препораките во рокови што биле утврдени во акционите планови;
5. Реализација на годишниот план за извршување на внатрешната ревизија, во целост;
6. Реализација на други ангажмани (ад-хок ревизии и дополнителни ангажмани) во текот на годината на барање на раководството;
7. Следење на обуки и континуирано професионално усовршување, согласно барањата на стандардите за извршување на ревизија;

За успешно да се спроведат активностите во Програмата во насока на остварување на мисијата и визијата на ОВР, потребно е одделението да се екипира и во наредната година да се вработи сертифициран овластен ревизор согласно условите на утврденото работно место во Правилникот за систематизација на работните места и согласно законската регулатива;

7. КЛУЧНИ ИНДИКАТОРИ НА ИЗВЕДБА

За следење и постигнување на стратешките цели на Друштвото, дефинирани се Клучни индикатори на изведба (KPI - Key Performance Indicators) за дефинираните области, со кои се оценува сегашната состојба, односно се дефинираат таргети за наредниот период.

7.1 Безбедност – KPI Safety

Таргети 2024

Целта на Одделението за Интегрирани менаџмент системи/отсек безбедност е исполнување на поставените годишни цели, дефинирани во петгодишниот Стратешки деловен план на М-НАВ, и насоките од политиката за безбедност како и во процедурата за **безбедносни таргети и индикатори**. Со овој пристап ќе докажеме дека М-НАВ континуирано дава безбедни редовни и ефикасни услуги, работи квалитетно и соодветно ги обезбедува податоците и материјалните добра кои ги поседува.

Безбедносни таргети:

- Поставени таргети и адаптирање кон Националната Програма за Безбедност (Закон за Воздухопловство);
- Објавување на безбедносните индикатори и анализата на нивното постигнување;
- Исполнување на зададените таргети за 2024 година (Lagging & Leading Targets), како резултат на анализа на извлечените индикатори за последните 5 години.

Performance Leading and Lagging Indicators	Target	Performance				Overall
		Qtr1	Qtr2	Qtr3	Qtr4	
Mandatory A Reports per 100 000 flights	35					
Mandatory T Reports per 100 000 flights	30					
Voluntary Reports/year	30					
METEO Reports/year	3					
AIS Report/ year	3					
Safety meetings/year	3					
Safety briefings/year	4					
Safety audits per year	2					
RAT analyzed occ/y (A, B, C severity) SMI;RI) (AA, A, B, C severity ATM sp)	100%					
Organization-specific SPIs						
Fatal accidents per 100 000 flights	Less than 0.078					
Serious incidents per 100 000 flights (A)	Less than 2					
Major incidents per 100 000 flights (B)	Less than 3					
Significant incidents per 100 000 flights (C)	Less than 6					
SMI /100 000 flights	4					
Airspace infringement/ per 100 000 flights	3					
Bird strike per 1000 flights	Less than 0.5					

Runway incursion per 4000 flights	Less than 2					
Runway excursion per 4000 flights	Less than 2					
Serious CIFT per 10 000 flights	Less than 0.5					
Laser strikes per 10 000 flights	Less than 0.5					

EU Reg.390 Performance measurement for Safety Management (CANSO/Eurocont/SoE)	Level C	Safety Culture; Safety Surveys and SMS Audits	
	Level D	All others leading SM Targets	

<u>Availability of SUR</u> SLA CBH-CBT MHB-750-300-PY-002	Overall annually						
	MSSR En-route 99,90%						
	MSSR TMA 99,50%						
<u>Availability of COM</u> SLA CBH-CBT MHB-750-300-PY-002	Overall annually						
	A/G & G/G 99,95%						
	COM Data Proc 99,90%						
<u>Availability of NAV</u> SLA CBH-CBT MHB-750-300-PY-002	Overall annually						
	ILS	>99,0 %					
	VOR/DME	>98,0 %					
	NDB	>98,0 %					

7.2 Обезбедување - KPI Security

Ефектите од пандемијата со КОВИД-19 која го погоди светот, особено од финансиски аспект го оневозможува целосното реализирање на целите и планираните активности во 2023 година. Затоа дел од нив остануваат и за 2024 година.

Целите кои се поставени пред системот, а кои се во согласност со Програмата за обезбедување, која е во согласност со Националната програма за обезбедување, се следни:

- Не повеќе од 1 (едно) нарушување што ќе предизвика материјална штета поголема од 62 000 денари
- Да нема нарушување на обезбедувањето со многу висок(1) и висок (2) степен на сериозност
- Не повеќе од 1 (едно) нарушување со среден степен на сериозност (3)
- Не повеќе од 10 нарушувања со низок степен на сериозност (4)

Постигнувањето на целите подразбира секојдневни активности во насока на нивно остварување.

7.3 Ефикасност на летовите - KPI Flight efficiency

ТАРГЕТ 2022

Постигнување на KPI кој се однесува на хоризонтална ефикасност на лет (означува просечна разлика помеѓу остварената траекторија и најкратката дистанца помеѓу две точки) со вредност <2.47% за 2024 година.

7.4 Капацитет на дадени услуги на контрола на летање (прикажано преку доцнење на прелетите - KPI Capacity (Delays))

ТАРГЕТ 2023

Во 2024 година да се обезбеди просечно доцнење при en-route операциите (прелетите) до 0.9 мин/лет.

Финалните референтни таргети за доцнење за период 2023-2027 година ќе бидат доставени по донесување на финална одлука од страна на Европската комисија.

Сегашниот капацитет на Обласната контрола на летање - Скопје е задоволителен да ги покрие барањата на сегашните рути, но доколку е потребно, односно во случај на зголемена побарувачка истиот ќе се надгради.

7.5 Трошковна ефикасност - KPI Cost-efficiency

Клучен показател за трошковната ефикасност е единечната цена за прелети, т.е. единица трошок по дадена услужна единица на реално ниво (индекс на цени - основа 100 во 2009 година), за да се овозможи споредба со нивото на извршување (performance) постигнат во претходниот период.

Согласно Одлуката за имплементирање на Европската Комисија (EU) 2019/903 од 29.05.2019 целите за постигнување на трошковна ефикасност на ниво на ЕУ треба да овозможат намалување на единицата утврден трошок по дадена услужна единица за 1,9% годишно во текот на третиот референтен период помеѓу 2020-2024 година.